

Nepriklausoma LIETUVIJA

Nr. 9 (75)

PRICE 10¢

MONTREAL, 7 MAY, 1948

KAINA 10¢

VIII METAI

VIENYBEJE - GALYBE ! NESILEISKIME SUSKALDOMI !

Kanados Lietuvių Centro Tarybai pradėjus burti visus Kanados lietuvius į vieną organizaciją atsirado ir nemaža to darbo trukdytojų. Vieni tai daro dėlto, kad jiems visi nekomunistai yra fašistai ir atžagareiviai. Skelbiama net tokių gaudu, kad Kanados valdžia esanti priešinga tos rusišios tautinių organizacijų steigimui, kad "NL" būsianti uždaryta ir tt. Kas tą daro ir kieno naudai — aiškinti nereikia.

K.L.C.T. tikrai yra gavusi iš Otawos raštą, tačiau iš jo seka tik susidomėjimas ir paskatinimas mūsų veiklai. K.L.T. yra lojaliai nusistatęsi Kanados valdžiai ir jai nėra ko slėptis. Visi tam priešingi skleidžiami gandai yra grynas išmislas. Skyriai gali visur ir visai laisvai kurtis. Užtenka tik įsteigti skyrių pranešti K.L.C.T. Jokių kitų formalumų atlikti nereikia.

Kita trukdytojų grupė — tai patriotai lietuviai, bet nepatenkinti dėl vadinamos "linijos", partijų, religinių įsitikinimų ar stačiai tik dėlto, kad tą darbą pradėjo ne jie. Tipingas tos rusišios atsiliepimas yra "Naujiųjų" Nr. 102, straipsnyje "Kanados lietuviai ir vienybė". Pradžioje jis sako, kad reikia organizuoti partijomis, nes viename krepšyje visiems negerai, toliau vėl nori kad Taryboje būtų visų partijų žmonės ir dar kitoje vietoje praneša linksma žinia, kad būsianti greitai organizuojama "Kanados darbo žmonių sąjunga", tik nežinia kokios partijos ji žada būti.

Nesiduokime klaidinami. Mūsų čia per mažai net vienai rimtai organizacijai. Jei iki vieno visi lietuviai priklausytų, ir tai būtų tik keli tūkstančiai aktyvių narių, nes iš 10.000 Kanados lietuvių gerą dalį sudaro

vaikai, seneliai ir pn., kurie atkingai dirbti negali. Gi visi nebus, nes "pažangieji" jau turi pasirinkę "savo dievus" ir savo organizacijas. Apie partijas iš viso nevertėtų kalbėti: jos reikalingos valstybei valdyti, o ką valdys mūsų čia sukurtos partijos? Kur ti jas čia būsimai Lietuvai? Jų ten visada užteko. Kitas reikalas kalbėti apie pasaulėžiūras. Jų mes nepanaukimsime ir nenorime panaikinti. Tačiau K.L.T. pasirinkti tikslai leidžia sutilpti ir bendrai dirbti visų pasaulė-

žiūrų žmonėms, išskiriant komunistus. Taip K.L.C.T. Montreale ir yra. Į taryba įeina visų pasaulėžiūrų žmonių ir iš to jokių nesutarimų nekyla.

Kurti "darbo žmonių sąjungas" menka Amerika. Kas gi sudaro K.L.T.? Gal piniguočiai ir kapitalistai? Rūpintis darbininkų reikalais — vienas iš jos pagrindinių uždavinių (žiūrėk "K.L.C.T. veikimo planas" praeitame "NL" numeryje). Ir ji tatau jau senai praktiškai daro, ypač kas

liečia labiausiai tos pagalbos reikalingus naujai atvykusius lietuvius.

Todel nesiduokime lengvai suskaldomi ir dėkimes į vieną organizaciją, o ne kelias, ir ieškome kas mus jungia, o ne skiria.

Pr. Rudinskas

SPAUSTUVININKAMS!

Spaudos Bendrovės "Viltis" valdyba prašo atsiliiepti spaustuvės darbų specialistus — linotipininkus, rinkėjus, spausdintojus ir tt. Bendrovė padarys žygių jų perkėlimui į Montrealą ir tuo atveju, jei darbo sutarties terminas dar nesuėjęs. Reikalas skubus.

Prašoma rašyti: Spaudos Bendrovei "Viltis", 2576 Sheppard Street, Montreal, Que.

PIRMASIS APLINKRASTIS K.L.T. SKYRIAMS

K.L.C.T. išleido š.m. balandžio mėn. 29 d. pirmąjį aplinkraštį savo skyriams, lietuvių stovykloms ir skyrių organizatoriams. Pirmoje dalyje duodama smulkesnių nurodymų dėl organizavimosi tvarkos, o antroje — dėl tolimesnio skyrių veikimo. Be kitų dalykų siūloma ruošti/bendrus su latviais ir estais Pabaltijo užgrobimo ir trėmimo į Sibiją minėjimus birželio mėn. 13 d.

viniai ir pareigos".

Skyrius nutarė dalyvauti gegužės mėn. 1 d. anti-komunistinėje demonstracijoje, ruošiant pasirodymams radiofone, paremti K.L.C.T. pinigais, surinko aukų "NL" ir tt. Susirinkimas baigtas Tautos Himnu. Plačiau — korespondencijoje iš Val D'Or.

Winnipeg

Nuolat atvykstant iš Vokietijos, Austrijos ir kitų valstybių karo išblaškytiems mūsų tautiečiams į Kanadą, atgyja ir tautinis bei organizacinis lietuvių veikimas. Naujieji ateiviai, kurie paskutiniu laiku vis didesniais ir dažnesniais transportais atvyksta į Kanadą, stoja penys į petį į aktyviai su tais senais Kanadiečiais lietuviais, kurie trokšta ir siekia Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymo.

Š.m. balandžio mėn. 18 d. iniciatorių grupė sukviėčia būrelį patrijotų p. A. O. Urbonų name, William Ave. 666 ir atlieka K.L.T. Winnipeg skyriaus steigiamąjį susirinkimą.

Susirinkimą atidarė Mykolas Januška, nušviesdamas šio susirinkimo tikslą ir tas priežastis, bei aplinkybes, privedusias prie šio žygio. Išrenkamas susirinkimo prezidentas: pirmininku p. Veronika Zavadskienė ir sekretorium — Jonas Jonikas.

Prezidiumo pakviestas Mykolas Januška skaito K.L.C.T. sveikinimą ir

(Perkelta į 4 pusl.)

PABALTIECIU LIUDESIO DIENA

Birželio mėnesyje yra dvi lietuviams liūdnos datos: 1940 m. birželio mėn. 15 d. Raudonosios Armijos tankai užplūdo iš Rytų ir okupavo Lietuvą, o sekančių metų to pat mėnesio 14-16 d. sovietai ištrėmė į Sibiją ir kitas tolimas Rusijos vietas 65.000 geriausių Lietuvos sūnų ir dukterų.

Visiškai dera tas dvi sukaktis sujungti į vieną minėjimą. Šįmet geriausiai jis tiktų ruošti birželio mėn. 13 d. — sekmadienyje. Kadangi lygiai tas pats likimas ir tuo pačiu laiku ištiko ir mūsų kaimynus latvius ir estus, tai geriausia šių šventę paversti bendra pabaltiečių demonstracija prieš savo pavergėjus.

Visur, kur tik yra visų trijų tautybių žmonių, tuojau pat padaryti

bendrus pasitarimus ir išrinkti mišrius sukakties minėjimo komitetus. Minėjimus būtų tikslinga ruošti atvirame ore. Jie turėtų būti viešo pobūdžio ir gerai išgarsinti. Kviesti vietos laikraščių, valdžios įstaigų ir organizacijų atstovus, išnešti atitinkamas rezoliucijas, pajavairinti minėjimus gyvaisiais paveikslais, deklamacijomis ir tt. Ta proga praversti rinkliavas tremtinių šalpai Vokietijoje.

Kur yra pajėgų, suruošti atitinkamas programas radiofonuose duoti medžiagos vietos laikraščiams ir pn.

Paaulis jau mato sovietų daromas skriaudas pavergtoms tautoms. Nepraleiskime progos ir mes, daugiausiai nuo jų nukentėję.

ATSAKE I K.L.C.T. PROTESTO REZOLIUCIJAS

Montrealiečiai Vasario 16 d., 30-ties metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių proga, įgaliojo K.L.C.T., pasiųsti protesto rezoliucijas įvairioms įstaigoms ir asmenims.

Į pasiųstas rezoliucijas gauti atsakymai iš šių įstaigų:

1. Office of the Prime Minister,
2. The Senate Ministers Office,
3. The Senate Speaker's Chambers, Ottawa,
4. Department of External Affairs,
5. House of Commons. The Speaker,
6. Government House, Ottawa,
7. Union of South Africa, Office of the High Commissioner,
8. Legation of Switzerland,
9. Royal Greek Embassy,
10. Office of the Premier, Edmonton, Alberta,
11. Office of the Lieutenant Governor, Toronto,
12. Office of the Lieutenant Governor, British Columbia,
13. Office of the High Commissioner for the United Kingdom, Ottawa,
14. Office of the Lieutenant Governor of New Brunswick.

Tarptautine prekybos paroda Kanadoje

Pirmą kartą visos Amerikos istorijoje Toronte, Exhibition Park, ruošinama tarptautinė prekybos paroda. Ji ivyks nuo š.m. gegužės mėn. 31 d. iki birželio mėn. 12 d. Paveiksle matome Price's Gate — įėjimas į parodą, toliau iš kairės į dešinę — Elektros ir Inžinerijos pastatas, Koliziejus ir Pagrindinis parodos pastatas, kuriame tilps 1200 eksponatų iš 25 įvairių kraštų.

"VILTIS" UZPIRKO MASINAS

Spaudos bendrovė "VILTIS" jau nupirko linotipą, presą ir kai kurias kitas spaustuvės mašinas. Nors šerų platinimas dar tik pradėtas, bet nenorėta praleisti geros progos įsigyti mašinas iš besilikviduojančios spaustuvės. Jau įmokėta \$1,500.00. Darbo pradžia reikia sudaryti bent \$5,000 dolerių.

Bendrovės laikinoji valdyba išleido atsišaukimą šerų platinimo reikalui į visus Kanados Lietuvių Tarybos skyrius, lietuvių stovyklas ir visus patriotinio nusistatymo tautiečius. Šerai tuo tarpu bus platinami pagal laikinus kvitus su Kanados Lietuvių Centro Tarybos anspauda, kurie tuoj pat bus pakeiti šerais, kai tik bendrovės įregistravimas bus užbaigtas. Kas šiuo metu negali pinigų įmokėti, tie prašomi pasirašyti į pasižadėjimų lapus, nurodant pageidaujama pinigų įmokėjimo laiką. Kvitų knygtės ir pasižadėjimų lapai jau išsiuntinėti.

Montreale mieste šerus platinti atskiruose miesto rajonuose maloniai sutiko: p. Trumpa, p. Kuprevičius, p. Lukoša, p. L. Gudas, p. Yespelkis, p. J. Ambrasas, p. Rukšenas ir p. Jūrėnas. Numatyta pakviesti dar daugiau platintojų. Steigiamajam susirinkime dausieji pasižadėjimus šerams pirkti prašomi skubiai įmokėti pinigų bet kuriam iš platintojų arba valdybos narių.

K.L.C.T. vaidinimo metu balandžio mėn. 25 d. surinkta pinigais ir pasižadėjimais šerus pirkti virš \$500.00. Daugiausiai surinko p. Leknickiene ir p. Yespelkis.

Kadangi tik greitas bendrovės suorganizavimas įgalins "NL" paversti savaitraščiu ir pradėti kitus spaudos darbus, tai visi susipratę lietuviai kviečiami nedelsiant į bendrovės valdybos atsišaukimą atsakyti šerų įsigyjimu.

NAUJI K.L.T. SKYRIAI

Val D'Or

Š.m. balandžio mėn. 18 d. įsteigtas Kanados Lietuvių Tarybos skyrius Val D'Or miestelyje. Steigiamąjį susirinkimą atidarė Alg. Pulkauninkas.

Susirinkimą pasveikino didelis naujai atvykusiuju lietuvių rėmėjas J. Dižiokas, adv. Mr. C. C. Tascereac ir Knights of Columbus atstovas. St. Bakšys skaitė paskaitą "Mūsų užda-

PASIKALBEJIMAS SU A.L.T. PIRMININKU

(Tęsa iš 8 Nr.)

Tremtiniai.

Kaip dabar su lietuvių tremtinių perkėlimo reikalais?

Kol nebus priimtas naujas DP išleidimo įstatymas, ne ką toj srityje galime padaryti. Tačiau ateičiai jau ruošiamasi. Taryba su BALF steigia Amer. Lietuvių Imigracijos biurą New York'e su direktoriumi ir pagelininkais. Jie kooperuos su Nat. Cath. Welf. Conference, su tos rūšies protestantų, liberalų organizacijomis, padės atvykusiems įsikurti, stengsis turėti savus atstovus Europoje, kad lietuviai nebūtų nuskriausti ir daugiau jų galėtų atvažiuoti.

Ar turite kokių pageidavimų esantiems tremtyje?

Pirmiausia, reikia džiaugtis, kad jie nepasiduoda pesimizmui, gyvena ir dirba nepraradami vilčių sugrįžti į neprikliausomą Lietuvą. Kaip vienas poetas yra pasakęs: "Kiekviename debesys yra sidabrinė švieselė". Debesys nuslinks, vėl pasirodys šviesa.

Norečiau sustiprinti jų viltis faktų, kad Amerikos katalikai (visų tautybių) su didžiausiu nuoširdumu rūpinasi, kad naujasis įstatymas kuo plačiau tremtiniams atidarytų duris į USA. Kiekvienas vyškaps, o jų yra apie pusantro šimto, išsiuntinėjo laiškus klebonams, klausdamas, kiek jų parapijoje galėtų įsikurti tremtinių. Tam reikalui USA katalikai yra surinkę milijonus dolerių ir tremtiniams reikia kiek galint šlietis prie Katalikų

Bažnyčios. Galinga USA Katalikų Bažnyčia visu šimtu nuošimčių stoja už Lietuvos laisvę ir nori tremtinius kiek galima labiau paremti, priglausti.

Baznyčios — lietuvių zidiniai

Jūs jau 35 metai kaip stebite Amerikos lietuvių gyvenimą. Kokia jūsų nuomonė apie Katalikų Bažnyčios reikšmę išeivijoje?

— Mūsų kolonijose lietuviškos parapijos yra savotiški centrai. Jos suvaidino didelį vaidmenį ir jų reikšmė didėja. Jeigu ne parapijos, lietuviai nebūtų susibūrę aplink bažnyčias, nebūtų išaugę lietuviški bizniai. Lietuviški laikraščiai, net ir nekatalikiški, irgi glaudžiasi ten, kur įsikūrusios parapijos. Parapijos buvo ir pasilik lietuviški ne tik religinio, bet ir kultūrinio veikimo centrai. Jaunimą daugiausiai parapijos ir tegali palaikyti prie lietuviybės.

Pasaulio lietuvių sąjunga

— Ar nėra planų sukurti pasaulio lietuvių sąjungą?

— Popieriuje ji dar tebegyvuoja. Ji buvo suorganizuota 1935 metais, pasaulio lietuvių kongrese, kaune. Jos pirmininkas (Skipitis), pirmas vicepirmininkas (Šimutis) bei valdybos narys (Pakštas) yra Amerikoje. Buvo planuota 1940 m. susaukti pasaulio lietuvių naują kongresą Lietuvoje, bet okupacija sukludė. Buvo planuota susaukti kitur, bet kliudė karas. Kai susinormuos gyvenimas ir susisiekiamas, bus galima planuoti apie antrą pasaulio lietuvių kongresą. Mieliausia būtų — Lietuvoje, bet, jei okupacija

užsitęstų, — ir kitur. Toksai kongresas galėtų labai prisidėti prie lietuvių judejimo pagyvimo.

Sukaktuvinininko kurybinis darbas

— Esate poetas. Ką dar galėtumėte sužinoti apie jūsų kūrybą ir asmenišką planus?

— Mano kūryba, jei ją taip galima pavadinti, daugiausiai pasireiškė Didžiojo karo metu iš išsiūgimo tėvynės, artimųjų. Ieškojau gražiausių žodžių atsiminimams ir ilgesui nusakyti, draugams pajudinti. Tie kurinėliai, iš dalies, mane pririšo ir prie visuomeninio darbo, nuo kurio nė momentą neteko pasitraukti nuo pat 1913 metų. Paprašydavo kuris kompozitorius parašyti tekstą jo planuojamai dainai, kas pors vėl prašydavo operetei žodžius parašyti. Dabar sunus (kompozitorius — J. P.) ramumo neduoda — jam naujų tekstų sukurti. Vaičiuolaitis ragina išleisti eileraščių rinkinį. Jų esu parašęs keletą šimtų; nebelengva juos surinkti, o reikėtų dar perredaguoti, gi kai pradėčiau taisyti su "redaktoriška plunksna", kas iš jų beliktų! — kalbėjo Leonardas Šimutis.

Pažymėtina, kad redaktorius L. Šimutis nėra įpratęs imti atostogų savo popilniui: kiek atitrūdamas nuo dienašio redagavimo, panaudoja laiką dalyvavimui kongresuose, suvažiavimuose, seimuose, kas dar labiau verčia jį pagerbti.

Dr. J. Prunskis.

DEMESIO IMIGRACIJAI

Naujai atvykusiems ir likusiems Vokietijoje tremtiniams imigracijos klausimas pats opiausias. Kai kurie tremtinių laikraščiai Vokietijoje jau net atvirai daro priekaištus delto Kanados lietuviams ir jų organizacijoms. Nusiskundžia ir pagalbos bei informacijos reikalingi vietiniai lietuviai ir naujai atvykusi. Kodel tokio svarbaus reikalo tvarkymas taip silpnai vyksta?

Atsakymas nesunkus: organizuotumo stoka ir lėšu stoka. Daugelis vietinių lietuvių nemėgsta Stalino, bet dėl ilgametės propagandos pasidarę abejingi bet kokiam visuomeniniam darbu ir tenori žinoti tik namus ir savo darbovietę. Kas tik rišasi su organizacijomis ar net pagalba tremtiniams — jiems jau politika, o tai kažkas neskanau.

Montrealo lietuvių praeitais metais išrinktas Lietuvių Tremtinių Gelbėjimo Komitetas Kanadoje tėra tik Montrealo komitetas. Dar blogiau, kad iš jo sąstato tedirba tik 3-4 žmonės ir tik atliekamu nuo darbo žmonėje laiku, vien savo lėšomis ir iniciatyva. Komiteto paskirtas specialus įgaliotinis imigracijos reikalams tą darbą dirba taip pat tik atliekamu laiku. Esant tokioms sąlygoms nenatūra kažki ir laukti. Reikia dar stebėtis, kad ir tai surasta visam šimtui siuvėjų apgyvendinti patalpos, sutinkami pravažiuojančių lietuvių transportai, atsakytą šimtai laišku, suteikta daugeliui informacija imigracijos klausimu. Tačiau, kadangi interesantų yra šimtai, laišku tūkstančiai, pagalbos reikalingų taipgi tūkstančiai, tai visa kas padaryta, pradingsta kaip lašas jūroje.

Imigracinė pagalba yra toks klausimas, kuriam bent pusėtinai aptvarkyti reikėtų bent kelių vien tą darbą dirbančių žmonių. Lengva tą pasakyti, bet kur imti lėšas? Reikia organizuoti, reikia leisti "NL", reikia kur-

ti spaudos bendrovę — viskas iš karto. Blogiausia, kad nė vieno iš tų darbų negalima apleisti ar atidėti, nes jie vienas su kitu rišasi ir tik juos teigiamai išspręsdus, bus sudarytos sąlygos ir kitoms svarbioms problemoms spręsti.

Vis delto jau dabar laikas pagalvoti apie Tremtinių Pagalbos Biuro organizavimą, kuris apimtų imigracijos ir naujai atvykusiųjų globojimo ir informacijos darbą. Jis turėtų būti K.L.C.T. apimtyje. Būtinai reiktų užmegsti ryšį su Amerikos Lietuvių Tarybos ir BALFo pastangomis suorganizuoti atskirą Emigracijos Biurą New York'e.

Leonaitis

DAUGIAU TOKIU

Rašiau daug laišku į Kanadą ieškodamas ūkininko, kuris galėtų paimti mane su šeima ūkio darbams. Deja, nesisekė. Nesisekimą dalinai paaiškina naujai besikuriančių bičiulių laišku iš Kanados. Juose sakoma, kad dažnas Kanados lietuvių nustebe klausia kodėl mes negrįžtame į bolševikų valdomą Lietuvą. Kodėl mes bijome Sibiro, juk tai visokių gėrybių pilnas kraštas. Kai mano bičiulis vienam pasiūlė pinigų padengti visoms išlaidoms už mano šeimos kelionę, kad jis tik formalumus sutvarkytų, tai iš jo buvo paprašyta įnešti dar po 1500 dolerių už kiekvieną galvą užstato, kuris galėtų būti panaudotas ligos ar kitos nelaimės atvejui.

Žinojau, kad mano vienas bičiulis gyvenantis Anglijoje turi pažįstamą ūkininką Kanadoje. Paprašiau tą savo bičiulį parašyti, savo buvusiam kaimynui laišku, ar jis negalėtų padėti man

nuvažiuoti į Kanadą. Juk reikia visur bandyti. Ir štai, didžiausiam nustebe mui ir džiaugsmui, gaunu laišką iš Kanados, Elk Pajnt nuo Petro Joneliūno, kuriame jis prašo žinių apie mano šeimą, pažada atsikviesti į Kanadą. Tai buvo laiškas nuo mano bičiulio kaimyno. Pranešu. Gaunu antrą laišku, kurio ištrauka noriu paskelbti ir "NL" skaitytojams. Štai ką jis rašo:

"Mielas tautietė, Jūsų laišku gavau iš kurio galėjau pradėti pirmus popierius užpildyti, bet po kurio laiko turės ateiti dar kitos blankos, kurių klausimus aš turėsiu atsakyti. Aš ieškau Jūs kaip savo pažįstamą, garantuodamas, kad kelionės išlaidas bus gražintos, jeigu bus reikalo ir darbu būsite aprūpinti pas mane ant ūkės... Šiuo laiku vis po kiek nors lietuvių atvažiuoja į Kanadą. Kovo 17 girdėjau per radiją, kad 15 lietuvių važiavo per Edmontonį į šiaurę į aukso mainas. Jeigu būčiau žinojęs iš anksčiau, būčiau nuvažiuojęs susitikti ir pasikalbėti su naujai atvykusiems tautiečiais. Be to, pas mano kaimynus turėtų atvykti 4 lietuviai iš stovyklų Vokietijoje. Šiuo laiku savo reikalų neatidėliokite į paskutinę eilę, nes nežinia kaip Europa gali atrodyti už kiek laiko. Todėl Kanados lietuviai nori, kuo daugiausia atsikviesti į Kanadą, nes po kiek laiko šių metų kvota bus užpildyta, nes atvažiuoja ne tik lietuviai, bet ir lenkai, latviai, žydai ir kitų tautybių. O dar santykiai tarp Jungtinių Valstybių ir Rusijos kas kart blogėja. Sunku pasakyti, kaip gali būti..."

Vadinasi, ten ne visi pučia į raudoną vėliava papuoštą dūdą. Kanadoje yra lietuvių, kurie pasirengę viską padaryti, kad jo tautiečiai galėtų vėl dirbti laišvoje šalyje, nebijodami bolševikų diktatoriško režimo. Reikia daug, daug tokių kanadiečių!

P. V.

Vokietija, 1948.IV.3.

AS GERIAU "ANGLIKA"

Igintas dalykas, kad kiekvienas stengiasi paremti savo tautietį ir tik po to rūpinasi kitais. Dėl tos paprastos priežasties ir atvykę tremtiniai glaudžiasi prie savųjų. Džiugu konstatuoti, kad daugumas tikrai nuoširdžiai juos sutinka ir visais būdais padeda.

Deja, yra nemaža ir išimčių. Turiu galvoje butus ir kambarius. Su kambariais — dar pusė bėdos. Mat, jį juos priimami daugiausiai viengungiai. Žymiai blogiau su šeimomis. Yra tremtinių, kurie atvažiuoju jau keli mėnesiai ir gyvena susikimšę pas savo artimuosius arba kur nors "ant kampe" pas svetimtaučius. Tuo tarpu lietuviai namų savininkai per tą laiką jau daug butų išnuomavo.

Vienos kitas atvirai pasako: "Aš geriau anglika". Mat, esą, tremtiniai "pliki", neturi karpetų, sugadinsią "florus", dar ko gero neužsimokėsią ir t.t. Tatai apgailėtini samprotavimai. Ačiū Dievui, dar ne vienas atvažiuoju negyvena iš išmaldos, o iš patos dienos patys pelnosi duoną. Už kambarius, ypač jei su šeimyna, dažnai moka tą patį ar net daugiau, kaip reikėtų mokėti už "hauzą". O tos baimės dėl "floru" ir "karpetų", tai kartais sudaro įspūdį, kad nebe "flori" ir "karpetai" daromi žmogui, o žmogus turi drebėti dėl jų ir trauktis į virtuvę.

PAREMKITE INVALIDU SAJUNGA

Karas į Vokietiją atbloškė ir nedidelį skaičių buvusiu Lietuvos invalidų. Juos persekiojo abeji — ir raudonieji ir rudieji okupantai.

"NL" Redakcija gavo iš Lietuvių Tremtinių Karo Invalidų Sąjungos pluoštą dailių Lietuvos ženklo "Vytis" paveikslų. Darbas tkrati meniškias ir labai tinka papuošti salėms ir kambariams.

Sąjunga prašo jas išplatinti ir už surinktus pinigus pasiūsti maisto pakietėlių.

"Vytis" gaunama "NL" redakcijoje po \$0.50

Ne visi išnuomuoja savo butus kitų tautų žmonėms vien dėl anksčiau paminėtų priežasčių. Daugelis tuo metu nežino nei pavardžių, nei adresų tų šeimų kurioms butų ar kambarių reikia. Nėgi laikys tuščia butą — išnuomuoja kitam. Todėl ar nebūtų tikslu, jeigu K.L.C. Taryba paskirtų žmogų, kuris šiais reikalais tarpinkautų ir rūpintųsi. Turintieji butus nuomavimui galėtų jam paskambinti, o butų reikalingi — pas jį susiregistruoti.

Panašiai galėtų būti padaryta ir su darbų ieškojimu. Kartais dirbtuvės, kuriose lietuviai dirba pareikalauja Darbininkų, bet kadangi niekas neturi sąrašo darbo ieškančiųjų, tai taip tas vietas ir užima kiti. Kodėl negalėtų būti užvesta darbo ieškančiųjų registracija, į kurią galėtų duoti žinią kiekvienas lietuvis, žinąs darbovietę, kuriai darbininkai reikalingi?

Abieju šitų dalykų sutvarkymas skubus ir svarbus. Mes gi nenorime, kad naujieji lietuviai išsiblaškytų po visą Kanadą. Priešingai, norėtume juos sutraukti arčiau savęs, į krūvą. Tad ir padėkime jiems.

Gal šiuos darbus laikinai galėtų atlikti "NL" redakcija arba K.L.C.T., kol bus paskirti specialūs žmonės tam reikalui?

Kanadietis.

Visuomenė kviečiama invalidus paremti.

MENO MEGEJAMS IR SPORTININKAMS

K.L.C.T. yra pasiryžusi Montreale, kaip didžiausioji lietuvių kolonijoje, suorganizuoti stipresnes menines pajegas ir sportininkus.

Visi tu sričių profesionalai ir mėgėjai prašomi registruotis laiškuais Kanados Lietuvių Centro Taryboje, 2576 Sheppard Street, Montreal, Que. Bus stengiamasi padėti darbo ir butų susiradimo reikalais.

K.L.C.T.

Visus Foto darbus siūskite

GAMMA PHOTO CENTRE

Box 71
Chapleau, Ontario

Mūsų aukštos kvalifikacijos darbas patenkins jūsų gero skonio, pageidavimus.

Kainos zemos

Filmų išaiškinimas: 30c (6 arba 8 exp.)
Spausdinimas extra: 3c už kiekvieną.

Jūsų patogumui, užsakymus galite siūsti ir lietuvių kalboje.

KNYGU LEIDYKLA

ATZALYNAS

Išleido ir platina naujausias mūsų žymesniųjų rašytoju knygas.

Kaina

- 1) B. Babrausko "LIETUVOS KELIU" I dalis. Lietuvių liaudies ir žymiausiųjų mūsų rašytoju rinktiniai raštai chrestomatija \$1.25
- 2) B. Babrausko "LIETUVOS KELIU" II dalis \$1.25
- 3) Alé Rūta-Nakaitė "LIKIMO KESLIU" Novelės. Žinomos mūsų rašytojos vertingas darbas \$1.00
- 4) "LIETUVA, ŠALIS MANO BRANGIOJI" Gražus Lietuvos vaizdėlių albumas Tekstai anglų, lietuvių, vokiečių kalbomis \$1.00

Taupydami laiką ir pinigus siūskite ATZALYNUI tik \$4, ir savo negausią išeivio biblioteką papildysite naujausiomis, vertingomis knygomis. Pinigus galima siūsti ir laišku:

A T Z A L Y N A S

7682 Edward St.

Ville La Salle,

Montreal 32, Canada

KANADOJE IR PASAULYJE

ISTORINIS AMERIKOS PAKTAS

Dvidešimt vienos Amerikos valstybės atstovai Bogotoje pasirašė istorinį paktą. Pagal jį sukurama tvirtesnė už buvusią Pan-Amerikos Valstybių Uniją nauja **AMERIKOS VALSTYBIŲ ORGANIZACIJA** (Organization of the American States). Visi ginčai tarp Amerikos valstybių bus sprendžiami taikiai būdų. Taip pat susitarta dėl plataus ekonominio bendradarbiavimo. Pietų Amerikos valstybės sutinko duoti galimybę Jungtinių Amerikos Valstybių privačiam kapitalui prisidėti prie kraštų ekonominio išvystymo.

Vienbalsiai buvo priimta anti-komunistinė rezolucija, kurioje pabrėžiama, kad tarptautinis komunizmas nebus toleruojamas Amerikos kontinente.

Naujosios Amerikos Valstybių Organizacijos reikalams vadovaus visų tų valstybių atstovų Vykdomoji Taryba. Jos žinioje veiks kitos trys tarybos: Ekonominė ir Socialinė, Teisinė ir Kultūrinė. Vietoje militarinės tarybos sudarytas Patariamasis militarinių organas.

Bogotos konferencija yra devintoji Amerikos valstybių konferencija. Ji tęsėsi 31 dieną su pertrauka dėl įvykusių Bogotoje reiškių.

EUROPA REMS GINKLAIS

Prezidentas Trumanas šioje savaitėje prašys kongresą paremti Vakarų Europą patrankomis, lėktuvais ir tankais. Tantai busias lyg "militarinis draudimas" prieš galimą komunistų užpuolimą.

Tai būtų naujas militarinis "lendlease" Vakarų Europos kariniam pajėgumui sustiprinti.

ANTI-KOMUNISTINĖ DEMONSTRACIJA VAL D'OR

Gegužės mėn. 2 d. aukso kasyklų mieste Val d'Or įvyko masinė demonstracija prieš komunistus. Komunistų planuotas tą dieną mitingas buvo atšauktas.

ATTLEE APIE RUSIJĄ

D. Britanijos Ministeris Pirminikas ir Darbiečių Partijos vadas Attlee praeitą šeštadienį pasakė kalbą, kurioje pasmerkė Rusijos imperializmą. "Rusija yra geriausias policinės valstybės pavyzdys. Tai priespaudos ir baimės kraštas", — pareiškė jis. Rusija dirbanti lygiai tais pačiais metodais, kaip ir nacijų Vokietija dirbusi. Ji naikina demokratią visur, kur tik komunistai turi kiek daugiau jėgos. Per jėga ir apgaulę įvedamas komunistinės diktatūros režimas.

Kalba buvo pasakyta gegužės mėn. 1 d. praga.

BRITAI SIUNCIA SUSTIPTINIMUS I PALESTINA

Britai netikėtai pasiuntė į Jeruzalę kariuomenės sustiprinimą iš Kipro salos. Jeruzalėje pagal Britų vado įsakymą sustabdytos kovos tarp žydų ir arabų. Tariamasi dėl paliaubų. Tvirtinama, kad tai nėra Britų politikos pakeitimas: kariuomenė vistiek su gegužės 15 d. būšianti atitraukta, tačiau britai nori išlaikyti tvarką bent iki tol, kol jų mandatas Palestinoje baigsis.

Arabai užginčijo, kad jų pajėgos įsiveržė į Palestiną. Tantai esanti žydų propoganda norint užsipelninti pasaulio simpatijų.

UZ KARINE PRIEVOLE

Amerikos parlamento Ginkluotų Pajėgų Komitetas 28 balsais prieš 5 nubalsavo įstatymo projektą, pagal kurį Amerika turėtų pašaukti į kariuomenę vyrus nuo 19 iki 25 metų. Tuo būdu Armijos pajėgumas būtų pakeltas nuo 1,3 mil. dabar iki 2 milijonų 1950 metais.

PROFESINIS LAVINIMAS ATVYKUSIEMS DP

Karo veteranų profesinis lavinimas pasibaigs šįmet. Jį gavo 135,000 veteranų. Darbo Ministerio pavaduotas, darydamas tuo reikalu pranešimą Ottawoje, pareiškė, kad svarstomas profesinio lavinimo klausimas naujai atvykusiems imigrantams.

INDIVIDUALIZMAS — NUSIKALTIMAS

Sovietų kompozitorius Serge Prokofieff, parašęs kūrinių "Petras ir vilkas", apkaltintas individualizmu savo muzikoje. Tas klausimas buvo iškeltas ir svarstomas Sovietų Rusijos muzikų suvažiavime. Po to plačiai rašyta didžiuosiuose Maskvos laikraščiuose.

ANGLIJOS KARALIUS SVENTE SIDABRINES VESTUVES

Anglijos karalius Jurgis VI ir karalienė Elžbieta balandžio mėn. 26 d. šventė sidabrinės savo vestuves. Ta progą išleisti jubiliejiniai vieno svaro (\$4.00) pašto ženklai su abiejų jubilietų atvaizdais.

Amerikos Armijos Vadas Vokietijoje Generolas Lucius D. Clay (Kaireje) ir Sovietų Marsalas Vasilius D. Sokolovsky, Berline.

Pastarasis apkaltino britus dėl prieš kurį laiką įvykusio lėktuvu susidūrimo, kurio metu buvo žuvę keliolika žmonių ir atsakė garantuoti susisiekimo saugumą oru iš vakarinių Vo-

ketijos zonų į Berlyną. Amerika ir D. Britanija yra pasirošusios lydėti savo lėktuvus naikintuvų apsaugoje, jeigu rusai bandys ir toliau trukdyti jų susisiekimą su Berlinu.

OTTAWA PLANUOJA PIGIU BUTU STATYBAS

Ottawoje planuojama Wartime Housing įmonės perduoti naujai steigtinai bendrovei, kurios uždavinys būtų pigių butų statyba. Kartu numatoma naujas draudimo planas namų statytojams, kuris garantuotų jiems minimalnes nuomas, jei jos kristų žemyn.

3000 BRITU ALBERTOS ANGLIU KASYKLAMS

Anglijos industrialistai pasiūlė atgabenti į Albertą 3000 anglių kasyklų specialistų ir pradėti Albertos antracito kasimą. Per pirmus šešius mėnesius, esą, būtų pasiekta 3 mil. tonų, o per 18 mėn. — 10 mil. tonų metinės gamybos. Svarbiausias šio projekto iniciatorius yra Sir Albert Braithwaite, kurio anglių kasyklos Anglijoje buvo nacionalizuotos.

GEGUZES MEN. PIRMOJI

Darbininkai šįmet šventė 59-tąją darbo šventę. Daugelyje kraštų ji praėjo žymioje komunistų įtakoje, tačiau didesnių reiškių neįvyko.

Maskva ją pradėjo 20 šūvių saliotu. Ginkluotu pajėgų ministeris Bulganas savo radijo kalboje ragino visus būti pasiruošusiais prieš "tarptautinės reakcijos intrigas". Lenkijos vicepremjeras Gomułko savo atidarymo kalboje pabrėžė, kad Amerika tampa vienu iš "nekenčiamiausių kraštų". Jai nepasiseksia sudaryti spigliuota ekonominė uztvara apie Europą.

Kitose Europos sostinėse socialistai ir nuosaikiosios darbininkų grupės komunistų kvietimams atsuko nugarą. Darbiečių Partija Londone parūpino kalbėtojus kiekvienam miesto rajonui. Italijos ministeris pirminkas De Gasperi kvietė visus solidarumui, po to, kai rinkimai aiškiai parodė, ko nori tauta. Italijoje daugelyje vietų buvo varoma agitacija streikams.

TRUMPOS ZINIOS

PERKŪNAS TRENKE I BRITŲ LEKTUVA, kuris buvo pakeliui iš Maltos į Britaniją. Tai buvo Lincoln tipo keturmotoris bombonešis su vienuolika vyrų igula. Bombonešis sprogo ore virš Prancūzijos. Visa igula žuvo.

KOMUNISTAS METE BOMBĄ į automobilį važiuojantį Graikijos Teisingumo ministrį Christos Ladas ir jį sužeidė. Su kita granata jis užmušė vieną policininką bėgdamas. Užpuolikas policijos buvo sužeistas ir sugautas.

BELL TELEPHONE COMPANY kapitalas parlamente leistas padidinti nuo 150 iki 500 milijonų dolerių ryšiu su labai padidėjusiu telefonų pareikalavimu.

Montrealą turi pravažiuoti 450 DP šios savaitės pradžioje įvairiems darbams Kanadoje. Jų tarpe daugiausiai siuvėjų, kasyklų darbininkų ir tarnaičių.

Sudaryta komunistinė vyriausybė, Sovietų zonoje, Korejoje, kuri skelbiama esanti aukščiausiu organu visai Korėjai, įskaitant ir Amerikos zoną. Net Korejos sostinė paskelbtoje konstitucijoje numatyta Seoul mieste, kuris randasi Amerikiečių zonoje. Naujoji konstitucija buvo paskelbta 10 d. prieš numatytus laisvus rinkimus Amerikiečių zonoje.

AMAZONES AUKŠTUPI tyrinėti 10 tautų komisija. Į ją įeina šešios Pietų Amerikos valstybės, kurios susisiekiama Amazonės baseinu, Jungtinės Amerikos Valstybės ir trys Europos valstybės — Britanija, Prancūzija ir Olandija, kurios Gvajanoje turi savo kolonijų. Tyrinėjimų tikslas — išnaudoti tą kraštą žmonių apgyvendinimui ir jo turčių išnaudojimui.

BULVIŲ NORMAVIMAS gyventojams Anglijoje pasibaigė balandžio mėn. 30 d. Tikimasi, kad dabar seks duonos normavimo pabaiga.

New York valstybės gubernatorių pasiūlė Kanadai sudaryti paktą St. Lawrence upės energijai išnaudoti. Siūloma statybos už 300 milijonų dolerių, kurių 161 mil. duotų New York valstybė.

IŠDAŽYTAS NAMAS PER 5 min. ir 40 sekundžių, Memphio mieste, Tenn. Normaliai tam būtų reikėję 57 darbo valandų. Dažymą atliko 125

dažytojai tuo atžymėdami mieste paskelbtą švaros savaitę. Jų darbą sekė 3500 žiūrovų.

1111 LEIDIMŲ STATYTI NAMUS išduota Montreale per vieną balandžio mėnesį. Tai rekordinis skaičius miesto istorijoje. Jeigu toks statybų tempas išsilikytų per visus metus, tai spėjama, kad butų trūkumas gerokai sumažėtų.

IMIGRACIJOS SKYRIUS ATIDARO Kanada Glasgove ir numatoma dar greitai atidaryti Liverpulyje ir Belfaste. Tai pranašauja imigracijos iš Anglijos žymų padidinimą.

BAVARAI GAUNA 500 ŠAUTUVŲ šernams medžioti. Žiniomis iš Frakfurto Bavarijos miškuose prisiweisė iki 40.000 šernų.

DVI RUSES BALONISTES išsilaikė ore 32 val. ir 45 min., kaip skelbia Maskvos radijas, tuo pasiekdamos naują pasaulinį rekordą.

LENKIJA IR ŠVEDIJA pasirašė naują prekybos sutartį, pagal kurią Lenkija parduos Švedijai 4 mil. tonų anglių ir kai kurių kitų produktų ir gaus iš Švedijos celulozės, geležies rūdos, mašinų ir arklų.

NEWFOUNDLAND BALSUOS birželio mėn. 3 d. ar likti nepriklausomi su savo atskira vyriausybe ar sudaryti uniją su Kanada. Saloje viso tik 320.000 gyventojų.

DIRBANČIŲ SKAIČIUS AMERIKOJE šiais metais pasiekė naują rekordą visoje jos istorijoje — 60 milijonų.

KOMUNISTINIŲ LAIKRASČIŲ PRENUMERATŲ RINKĖJAI, Yonkers N.Y., statybos darbininkų buvo pasveikinti plytomis ir akmenimis.

DVIDEŠIMT TONŲ AUKSO 8 mil. dol. vertės buvo pervešta iš Bazelio Šveicarijoje į Londoną Anglijoje lėktuvais.

200 MOKSLININKŲ vyks į Grenlandiją tyrinėjimų darbams. Ekspedicijoje dalyvaus įvairių tautų mokslininkai.

AMERIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIS FORRESTAL pareiškė, kad Amerika turi būti pilnai pasiruošusi karui, kadangi padėtis esanti labai netikra.

"NL" PAGEIDAUJA

Kad "NL" atitktų visų savo skaitytojų norus ir būtų jų laukiamas svečias, reikia, kad tarp jos skaitytojų ir bendradarbių iš vienos pusės, ir redakcijos iš kitos, būtų artimas ryšys, kad žinios plauktų iš viso krašto, kad būtų rašoma visais aktualiais klausimais. Skaitytojų pageidavimai visada bus nuoširdžiai apsvarstyti.

Dėl labai ribotos vietos laikraštyje, "NL" pageidauja galimai trumpesnių straipsnių ir korespondencijų. Svarbius klausimus geriau suskaldyti ir gvildinti per kelius straipsnelius, kaip rašyti su tąsomis per kelius numerius. Redakcija negali panaudoti net ir neblogų straipsnių apie tremtinius, bolševikus ir Lietuvos laisvės kovą vien dėl jų ilgumo. Naujai atvykusiems bendradarbiai turėtų neužmiršti, kad "NL" pirmoje eilėje yra Kanados lietuvių laikraštis, todėl vietos reikalai ir senųjų lietuvių kandičių nuomonė yra lemianti.

bendradarbiauti vietinius lietuvius, kaip geriau pažįstančius vietines sąlygas ir galinčius daug pagelbėti naujai atvykusiems tautiečiams. Labiausiai pageidaujamos korespondencijos iš vietų, informacinio pobūdžio straipsniai apie socialinį draudimą, darbo įstatymus, imigraciją, išsikūrimo galimybes, patarimai sveikatos, namų ūkio, šeiminkavimo klausimais ir pn. Geistini straipsniai organizaciniais reikalais, foto nuotraukos iš Lietuvos ir Kanados lietuvių gyvenimo, karikatūros iš laiko aktualijų ir tt. Tik bendrai dirbdami galime padaryti laikraštį įdomiu ir naudingą.

Kas gali, prašomi straipsnius rašyti mašinėle ir tai praretintomis eilutėmis, nes nelietuviai rinkėjai "NL" renka. Tačiau prašome nesivaržyti siunčiant savo straipsnius ne tik tuos, kurie negali mašinėle parašyti, bet ir tuos, kurie galvoja, kad jie nemoka taisyklingos lietuvių kalbos

Redakcija.

Sv. Jono Pasalpine Draugija Toronte
Gegužes men. 22 d. — sestetdienio vakare — rengia
SOKIU VAKARA
Lietuvių Parapijos Svetaineje
(Dundas Street ir Coravale Ave Kampe)
Pelnas skiriamas "Nepriklausomos Lietuvos" laikrasciui
Visi Toronto ir apylinkės lietuviai kviečiami skaitlingai atsilankyti

LIETUVIAI KANADOJE

WINNIPEG

(Tęsa iš 1 pusl.)

direktyvas šios organizacijos reikalais. Jis pabrėžė, kad į šią organizaciją yra kviečiami visi lietuviai, kuriems rūpi Lietuvos laisvės atstatymas, nežiūrint politinių pažiūrų, religinių išitikinimų ar ekonominės padėties skirtumų. Šioje organizacijoje nėra vietos Lietuvos Nepriklausomybės duobkasiams — "raudoniesiems kvailingams". Susirinkimas tam reikalui karštai pritaria ir išrenka skyrčiaus veikimui sekančius organus: į valdybą: Stefanija Vanagaitė, Alekas Urbonas, Mykolas Januška, Bronius Augustinas, Veronika Zavadskienė; kandidatais: Antanas Matulevičius ir Mykolas Bukauskas. Į Revizijos komisiją: Adolfina Kamenkaite, Jurgis Vidžiūnas ir Kazys Urbonas. Į parengimų komisiją: V. Januška, Ona Urbonienė ir St. Banifac Sanatorijos lietuvaičių atstovė.

Kanados lietuvių bendruomenės Winnipego skyrčiaus išrinktieji veikimo organai, į kuriuos įeina beveik po lygiai senųjų ir naujųjų Kanadiečių, yra žinomi savo energija ir tautiškuumu ir iš jų Winnipego lietuvių kolonija laukia veikimo, kuris sujungtų visus Winnipego ir apylinkės Lietuvius į vieną darnų vienetą ir savo darbais vestų prie Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės atstatymo demokratiniams pagrindais.

Susirinkimas praėjo pakilusioje lietuviškoje dvasioje ir baigtas Lietuvos Himnu.

Jurgis Januška.

Parengimas neturtingiems tautieciams selpti. Paminėti lietuvių kovotojai

"Nepriklausomoje Lietuvoje" jau prieš kurį laiką tilpo atsišaukimas į geraširdžius Kanados lietuvius, prisidėti savo aukomis, sušelpimui skurdą, ir vargą kenčiančių mūsų brolių ir sesių anapus vandenyno. Winnipego kolonijoje p. Yauniškio iniciatyva, jam pirmininkaujant, buvo sudarytas komitetas su izdo globėju p. Aleku Urbonu.

Vos tik pasirodė spaudoje paminėtas komiteto atsišaukimas, neuilgo izdo globėjas p. Alekas Urbonas gavo iš žinomo lietuvių patrioto p. Jono Dudėno, dabar dirbančio Port Radium N.W.T., \$75,25 surinktų aukų, kurių svarbiausi aukotojai buvo:

Jonas Dudėnas	\$10.00
J. Česūnas	10.00
G. Dovydaitis	5.00
B. Levenauskas	5.00
H. Syrko	3.00
S. Klimasewsky	2.00
J. McNenly	2.00
P. L. McMurray	2.00
L. W. Bewy	2.00
A. Dinich	2.00
J. R. Armstrong	2.00
Nagrant	2.00

ir kiti aukotojai, kurių pavardės aukų lape neišskaitomos.

P. Jonas Dudėnas, prisijungdamas surinktas auksas rašo: "Mes didžiai vertiname Jūsų sumanymą dėl Lietuvos ir vargstančių mūsų tautiečių parėmimo. Mes siunčiame savo širdingiausius linkėjimus mūsų tėvynei Lietuvai greitai laiku išsivaduoti iš po žiaurios tirono letenos, o jos darbuotojams sveikatos ir ištvėrės sunkioje ir melgiojoje kovoje dėl Lietuvos Nepriklausomybės. Teprasmenga žiaurusis raudonasis tironas ir lai iškyla Laisva ir Nepriklausoma Lietuva".

Džiugu žinoti, kad ir tolimuose Kanados žiemvakariuose atskirtuose

nuo kultūros ir, galima sakyti, civilizacijos gyvenimo, randasi Lietuvos sūnūs, kaip Jonas Dudenas, J. Česūnas, G. Dovydaitis, B. Levinauskas ir kiti, kurie kur bebūdami ir ką beveikdami, sielojasi mūsų tautos šiandienine tragedija ir kiek galėdami savo aukomis prisida prie mūsų tautiečių vargingos būklės pagerinimo.

Auksčiau minėtas komitetas, š.m. balandžio mėn. 3 d. surengė lietuvių klubo patalpose šokių vakarą, gautą pelną ir auksą paskirdami vargstantiems lietuviams šelpti.

Nors vien tikėtai šokiai, be alaus, kaip čia vadinama, be bankieto, yra "ne madoje" ir delto pasmerktas nepasisekimui, šiuo kartu davė visai puikius rezultatus. Prisirinko pilnutėlė salė jaunų, kryžtaujančių kaip kregždės lietuvių. Tai buvusios dipukės, kurios dabar smarkiai padidino Winnipego lietuvių koloniją ir neperseniausiai atvykę iš Vokietijos stovyklų buvę dipukai, dabar pagal ju dirbamą darbą geležinkelyje, praminti "geležinkeliečiais", arba neseniai užbaigę savo prievoles miškuose — "miškininkai". Prie šių dar tenka paminėti ir ex-dipukus "farmerius", dabar apsigyvenusius Winnipege ir senuosius miescionius. Senieji Winnipegiečiai lietuviai nepalūžė dvasioje, džiaugiasi susilaukę tokios gražios ir skaitlingos šeiminės. Jie dabar jau ne be vieni kovoje prieš Lietuvos Nepriklausomybės duobkasius, su jais visi naujai atvykusieji.

Trūksta žodžiu išreikšti tam jausmui, kuris susidaro matant senuosius Kanadiečius, ilgus metus gyvenusius užjūryje ir net nemačiusius Nepriklausomos Lietuvos suklestėjimo, taip nuoširdžiai dirbančius Lietuvos labui. Kada salėje jaunimas šoka ir linksminasi, prie įėjimo durų, kontrolieriaus poste stovi 72 metų amžiaus šio parengimo, organizatorius, 45 metus gyvenęs Kanadoje p. P. Yauniškis. Jo didžiausias rūpestis, kad kuo daugiau surinkus vargšams tautieciams. Prie kasos sėdi žilagalvis, tačiau tvirtas kūnu ir dvasia antras seniausias Winnipego kolonijos gyventojas, gyvenęs čia virš 40 metų, p. Alekas Urbonas. Jis savo šaltumu ir dideliu taktu, atrodo, nepakeičiamu izdo globėju.

Parengimo, metu aukojo sekančieji asmenys:

P. U. Yauniškis	\$12.00
Pov. Liaukevičius	5.00
A. O. Urbonai	5.00
M. Januška	2.00
T. Mattus	2.00
Lietuviai	2.00
L. Bartnikas	1.00
G. Palilunas	1.00
J. Januška	1.00

Iš šokių vakaro gauta pelno \$20.00. Visa suma \$51.00 pasiūsta Kanados Lietuvių Centro Tarybai į Montrealį, o p. J. Dudėno surinktos aukos, pasiūstos Amerikos Lietuvių Tarybai į Chicago, abi paminėtos organizacijos prašant prisijungti sumas sunaudoti neturtingų lietuvių sušelpimui.

Jurgis Januška.

VAL D'OR

Isteigeme K.L.T. Skyriu

Plačioje apylinkėje išsikirstę lietuviai kelių iniciatorių sušaukti suvažiavo į Val D'Or miestą balandžio mėn. 18 d. Tikslas — įkurti Kanados Lietuvių Tarybos skyrių. Suvažiavo viso 60 lietuvių dirbančių šesiose aukso kasyklose: Golden Manitou, East Sullivan, Sigma, Gold Field ir Perron.

Steigiamąjį susirinkimą atidarė vienas iš iniciatorių Alg. Pulkauninkas

trumpu pasveikinimo žodžiu, pakviestas į prezidiumą St. Bakšį, St. Kuktą, vietinį lietuvių J. Didžioką, adv. Mr. C. C. Taschereac ir Knights of Columbus organizacijos atstovą.

Gausiai susirinkusius lietuvius lietuvių pasveikino nuoširdus naujai atvykusių lietuvių rėmėjas J. Didžiokas, linkėdamas sėkmės ir gražaus įsikūrimo Kanadoje. Toliau sveikino adv. Mr. Taschereac ir Knights of Columbus atstovai, kurie ypač nepamiršo gražių linkėjimų.

St. Bakšys skaitė paskaitę "Mūsų uždaviniai ir pareigos", išskeldamas daug aktualių ir gražių minčių. Alg. Pulkauninkas savo kalboje apie mūsų aktualiosius uždavinius plačiai palietė mūsų kultūrinius bei sporto reikalus. Jis pranešė, kad gautas radifono kvietimas pasirodyti su savo programa bei vietinio klubo kvietimas skaityti paskaitą. Tačiau nesusiorganizavus tais kvietimais pasinaudoti neįmanoma. Taip pat gautas kvietimas dalyvauti gegužės mėn. 2 d. ruošiamoj antikomunistinėje demonstracijoje, kurioje dalyvaus visos tautybės. Reikia ir lietuviams pasirodyti organizuoti.

Tolimesniu punktu ėjo diskusijos dėl nario mokesčio, kuris priimtas 2 dol. trims mėnesiams. Visuotinus susirinkimus nutarta šaukti kas trys mėnesiai, nes iš plačios apylinkės suvažiuoti nelengva. Iš pirmojo ketvirčio surinkto mokesčio pusė sumos nutarta paskirti Kanados Lietuvių Centro Tarybai. Skyriaus būstinė paliekama Sigma Mine prie Val D'Or miesto.

Skyriaus valdybon išrinkti: Bakašys Stasys — pirmininku, Pulkauninkas Algis — sekretorium ir kultūros reikalų vadovu, Astravas Kostas — sporto vadovu, Rutkauskas Jonas — iždininku ir nariais: Adomonis Jonas, Žalys Ignas, Didžiokas Jonas ir Žiurauskas. Nariu-korespondentų — S. Dalius. Revizijos komisijom išrinkti: Šurkus Vladas — pirmininku, nariais — Rutkauskas Antanas ir Ignatavičius Jonas. Du vietiniai lietuviai taip pat įeina į valdybą, nors jų čia labai mažai tegyvena.

Po rinkimų įvyko gyvos diskusijos einamaisiais reikalais, tarp kurių nutarta gegužės mėn. 2 d. antikomunistinėje demonstracijoje dalyvauti su tautine vėliava, plakatais ir gyvaisiais paveikslais.

Susirinkimas truko keturias valandas ir buvo baigtas Kanados ir Lietuvos himnais. Laikė susirinkimo buvo pravesta rinkliava "NL" remti ir demonstracijos išlaidoms padengti. Surinkta \$28.60 iš kurių \$14.00 paskirta "NL".

Už taip puikiai ir demokratiškai pravestą steigiamąjį susirinkimą kreditas tenka pirmininkui p. Bakšiu. Linkėtina, kad šis organizacinis darbas apimtų visus lietuvius ir kad visi nedelsdami jį prisidėtų.

Reporteris.

IS AUKSO SLENIO

Š.m. kovo mėn. 29 d., atvykus į Val d'Or dat 18 lietuvių, mūsų tautiečių šeima jau priskaito apie 50 lietuvių auksakasių, kurių mažesnę dalis gyvena ir dirba pačiame mieste, o likusi dauguma pasiškirstė po apylinkę esančiose aukso kasyklose. Mieste iš seniau gyvenę lietuviai, kaip p.p. Didžiokas, Žurauskas ir Tivistas nuo pirmos dienos nuoširdžiai globoja naujai atvykusius, padėdami jiems nepastose naujo krašto sąlygose.

Velykų pirmąją dieną susirinkę iš visos apylinkės vyrai išklusė bendrai pamaldas, po kurių buvo pakviesti į p. Didžiokų namus. Nežiūrint mūsų gausumo vašingieji šeiminių

Is PERRON MINES

Mūsų burelis gerokai paaugo. Dabar esame lygiai 20. Apsipratom su darbu ir esamom sąlygom. Dalyvaujam naujai įsteigta K.L.T. Val D'Or skyriuje, į kurio steigiamąjį susirinkimą nuvykome organizuoti. Kiek išgalėdami prenumeruojam lietuvišką spaudą ir su pamėgimu ją skaitom.

Balandžio mėn. 21 d. mus aplankė retas svečias kun. Stasys Kulbis, kuris sustiprino mus dvasiniai. Domėdamasis mūsų darbo sąlygomis jis nusileido beveik kilometrą po žeme. Kun. St. Kulbiui mes esame labai dėkingi ir lauksime jo vėl atsilankant.

Reporteris.

Skaitykite ir platinkite "nepriklausoma lietuva"

MALARTIC

Lietuviskos pamaldos

Š.m. balandžio mėn. 17 d. iš Montrealo apie 500 mylių kelio atvyko į Malartic miestelį gerbiamas kunigas Kulbis. Iš vakaro aplankė čia netoli stovykloje gyvenančius naujus emigrantus — auksakasių lietuvius, kurių čia yra tik 9.

Sekmadienio rytą 9 val., dalyvaujant gretimos Goldfield stovyklos emigrantams lietuviams apie 30 asmenų, vietos prancūzų R. Kat. bažnytelėje, kuri laikinai įsikūrusi mokyloje (bažnyčia praėjusiais metais sugedė, o naujos dar nespėta pastatyti), atlaikė Šventas Mišias. Be to, visi dalyvavusieji lietuviai atliko išpažintį ir priėmė Šventą Komuniją.

Mišiu metu, su pakilusiu nuotaika buvo gražiai sugiedota Marija, Marija... ir keletas kitų lietuviškų giesmių. Gerb. kunigas pasakė trumpą, bet turiningą ir jaudinanti pamokslą. Pamaldoms pasibaigus sugiedota Lietuva Tėvynė Mūsų.

Tai bus pirmos lietuviškos pamaldos ir pirmi lietuviškų giesmių garsai naujos mūsų tėvynės tolimame užkampyje.

Kaip teko girdėti gerbiamasis kunigas Kulbis, nebedamas kelionės nuovargio ir savo išlaidų, važinėja po tolimiausius Kanados užkampius lankydamas naujuosius emigrantus ir teikdamas jiems dvasinį ir moralinį sustiprinimą.

Mes nuoširdžiai džiaugiamės ir dėkojame gerbiamajam dvasios vadovui kunigui Kulbiui už mūsų aplankymą ir tikime, kad ir ateityje jis mūsų nepamirs.

Vytas.

Tevas Stasys Kulbis (kaireje) su Perron aukso kasyklos inžinierių pasirengę leistis i gelmes.

tuviai p. Didzioko rūpešciu buvo pakviesti į vietinės lenkų organizacijos ruošiamą vakarienę, kur tarp lenkiškų dainų suskambėdavo ir darni lietuvių sutartinė. Mūsų vyrai vakarieniės metu buvo pristatyti dalyvaujantiems miesto valdžios atstovams ir savo laikysena paliko visiems labai gerą įspūdį.

Reikia pažymėti, kad atvykusius lietuvius draugiškai sutinka tiek lenkai, tiek ukrainiečiai, kurie čia sudaro gausias ir gerai sutvarkytas tautines organizacijas.

Išaugus lietuvių skaičiumi kyla reiklas turėti ir savos lietuvių organizacijos poskyri Val d'Or, nes atsiranda reikalų, kur tenka lietuviams kaip tautinei grupei reprezentuoti. Todėl kelių iniciatorių rūpesčiu š.m. balandžio mėn. 18 d. mieste kviečiamas visų tautiečių, gyvenančių Val d'Or ir jo apylinkėse, susirinkimas, kur pagal Kanados Lietuvių Centro Tarybos atsišaukimo, tilpusio "NL" Nr. 6., nustatytas gaires numatoma organizuoti šioje aukso padangėje lietuviška veiklą.

— al'puk —

CRANK GRINDING CYLINDER BORING

J. Ambrasas — L. Rugienius

MONTREAL MOTOR REBUILDERS

AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS

MOTORS REBUILT & EXCHANGED

585, Prefontaine St. FFrontenac 0879

corner St. Catherine

J. SILICKAS

GROCER — BUTCHER

BEER & PORTER

5275 Ch. St. Paul. — FI. 0006

RIGO Fish & Chips

5101 BANNANTYNE STREET

VERDUN

J. Staniulis

LITERATURA IR KULTURINIS GYVENIMAS

Marija Aukstaite MUSU LITERATURA IR MES

(Tasa iš Nr. 8)

Bet kaip pas mus?

Tai nemylimas tas, ar kitas rašytojas... Tai ne tu pažūrų... Tai iš viso kažkas toks, kur jis yr, kad manęs nebūtų...

O, lietuvi, broli, sese! Talentas kai jau tikras — jis neturi savęs. Jis gyvena tau. Tavo tautai ir taviesiems. Pasak mūsų garsaus poeto J. Aiščio: "Kūrybos sritin jis įeina ne anksčiau, kaip tik visiškai išsivadėjęs savo asmeninės valios ir visiškai nugalėjęs savo nuo pasaulio atsiribojimą."

"Kūryba nepriima nieko nepilno, ir pilnumą pripažįsta tik ta sąlyga, kai kūrybiška siela visiškai sutampa su pasaulio harmonija."

"Meno išraiškai priklauso ir lauko žolynėlis ir rasos lašelis, jei tik jie bus paimti neišskirti nuo pasaulio, o kaip gyvi didžio ir visuotinai vieningo dalykų audinio siūlai."

"Menas kaip šventas atnašavimas, ir menas, kaip menkadvasis pasikindimas į šaltą miegą — nesuderinami."

Todėl, jau jei tikras kūrėjas pasireiškia, — jis nenuskęs "į šaltą miegą". Jo dvasia kils, klajos ir belsis! Nežiūrint, ar mes jam padėsime, ar ne. Jo paties kūryba neš jį į saulę, nes tai dalis mūsų tautos genijaus, kurs bando įrišti į pasaulio gijas ir Lietuvos alsavimą."

Alsavimą mūs visų. Kančią ir džiaugsmą. Kaip muzika, taip ir literatūra — išsmuikuoja pasauliui per mūsų rašytojus ir poetus — ir mūs priklausančią dalį.

O tos dalies karčios — nūdieninei plūksnai rugiapjūtė. Nors ji kalnų nenuverčia, nors jūrų neišsemia, bet klubena, klubena duris į žmoniškumą, į tautos nemarumą, į akmenų ir ledo širdis, į žmogaus iš aistrinių pančių išlaisvėjimą.

Literatūra, tai yra svarbiausias tautos branduolys, išlaikantis gyvybę. Ji amžiai lukštena per istorijos besikeičiančius kevalus, ir kas branduoly išlieka — tas susprogs ir vėl žaliuos gyvybę ir gajumą, vyniosis ir kops į saulę, žiedais šypsis laisve — tautų sielos iškilimu.

Lietuva iškils kūnu ir dvasia taip, kaip dar niekad. Ji per kančias pribrandino ir žodį, ir kardą, ir meną, ir literatūrą.

Šiandien lietuvių žodis skamba ir Washington, ir Paryžiu, ir Maskvoj ir Londone.

Nūdien poetai ir rašytojai savo realumu ir mistikomis — prapjovė saitus į pasaulinius šadevrus.

Pamkime pavyzdžiais mūsų didįjį mistiką Milašų, Plataus masto poetą Jurgį Baltrušaitį. Seniai mirusį, bet Lietuvos meile amžinai gyvą Adomą Miškevičių ir kitus, kurių plūksna sudaužė tarptautines barjeras, ir mes kalbame per juos pasauliui savo Tėvynės kančias ir grožį, savo tautos stiprų charakterį.

Todėl pamyliškim literatūrą. Paremkim savo spaudą visais galimais būdais. Padėkim saviems rašytojams įvertindami jų veikalus: juos papildydami, spaudoj ir žody pareklamodami, savo knygynėlius padidindami.

Ir tik taip augs mūsų literatūra. Per ją — augsime ir mes patys kultūroje nuo krašto pasaulio — iki kraštui.

Mes išviečiai ir ištremtieji, — nesuasiurinom Lietuvos iš jos išgijami ar tremiami; bet tik siela išplatėjom, ir tą sielą laisvės troškimu nepalaužiamą, gal neužilgo parkvie pati Lietuva Nepriklausomybės varpais dundėdama, tūkstančiais trispalvių mododama.

O mes grįšime visi parsinešdami savo dalį... kultūros lobį... Žurnalai, knygos ir laikraščiai — parodys mūsų numylėtai Šalelei kiek dėl jos kentėjom, kuo mitom, kokias viltis kūrėm, kokį jai vainiką parnešėm.

Pinkime Jai vainiką iš dainų, kalbų, raštų ir knygų.

KULTūros TARYBOS POSEDIS

Š.m. vasario mėn. 5 d. Augsburgėje vyko Lietuvių Tremtinių Kultūros Tarybos posėdis, kuriame aptarti kultūrininkų veiklos, emigracijos ir kiti klausimai. Nutarta rūpintis, kad tremtyje būtų prispaudinta mokykliniam jaunimui vadovėlių bent 5 metams; kadangi emigravus jų negalima gauti. Taip pat nutarta sušaukti kultūrininkų suvažiavimą.

Ne paslaptis, kad Vokietijoje šiuo metu sėdi tremtyje dauguma Lietuvos kultūrininkų. Jų indėlis į lietuvių literatūrą ir švietimą jaučiamas ir per vandenynus.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" SVEIKINA

"NL" gavo sveikinimus iš:

1. Valencios, Venecuelos lietuvių vardu
  2. Dr. A. Matuko, Rauchstr. 20, Muenchen 27, Germany,
  3. Baltijos Universiteto Lietuvių Studentų Atstovybės, Pinneberg b. Hamburg, Germany,
  4. A. Kakanauško, F Detroit, Mich.
  5. V. Rastenis, Brooklyn, N.Y.
- Dekodami už linkėjimus ir gražias mintis labai apgailestaujame, kad dėl vietos stokos negalime jų patalpinti ištaisai.

"NL" Redakcija.

STUDENTŲ ATEITININKŲ ATSIŠAUKIMAS

Š.m. kovo mėn. 2-4 d. Lietuvių Katalikų Studentų Sąjungos "Ateitis" suvažiavimo dalyviai vokietijoje išleido atsišaukimą į Amerikos lietuvius. Atsišaukime nurodoma apie tuos vargus, kuriuos teko išgyventi studentams okupacijų metu ir apie sąjungos atsikūrimą tremtyje, kuri dabar esanti išaugusi į skaitlingiausią akademinę organizaciją su 500 narių. Gale dėkojama Amerikos lietuvių visuomenei už moralinę ir materialinę paramą studentams ir kviečiami visi susipratę lietuvių ir kovą už Lietuvos laisvę, teisę ir teisėtumą pasaulyje.

kreiptis: Vladas Šarūnas, c/o H. James, H. E. P. C. Camp, Cloyne, Ont.

Tikiuosi tarpusavio nuoširdaus bendradarbiavimo ir linkiu sėkmės.

Budėkime!

Juru Sktn. VI. Sarunas.

NE TUO KELIU

Paskutiniu laiku miškininkų stovyklas aplanko tariamieji "knygnešiai" platindami tremtyje išleistą lietuvišką literatūrą. Visa tai atrodytų puiku, tačiau ar nevertėtų pažvelgti ir į antrą šio medalio pusę. Šie asmenys nėra rimtesnių veiksmų įgalioti. Kvepia pigus pasipinigavimo būdas, o ypač tas dar labiau išryškėja, kai minimi "vertelgos" paskelbia savas kainas. Šis 500% uždorbis priverčia ne vieną giliu susimastyti. Peršiai išvada, kad prisidengus kilniais tikslais, norima papildyti savo kišenes.

Mums, atvykusiems iš tremties Vokietijoje, tenykštės sąlygos labai gerai žinomos. Tai pat žinoma, kokiomis kainomis markijų pavidale ta literatūra išleista. Palyginus su pragyvenimu, ji ten mažai tekainavo, o priekaištų vis dėlto buvo. Mums taip pat žinoma, kokiu keliu ir kuriomis priemonėmis šie leidiniai patenka Kanadon. Jei tai daroma kilnesniam tikslui ir norint patarnauti visuomenei, tai ko slapstyti. Spaudoj, be "Atžalyno", niekieno nebuvo pasikelbta.

Mes suprantame ir pilnai įvertiname sunkią tremtyje pasirodančio lietuviško žodžio, o ypač autoriaus, dalį. Paremti ir tam skatinti kitus — kiekvieno lietuvių pareiga, bet iš to daryti asmeninius biznius, neatrodytų padoru. Daug daugiau prisidėsim prie lietuviško žodžio palaikymo, jei vietoje sumokėtų \$5.00 "perkūpiui", už tą sumą pasiūsim siuntinuką autoriui arba bet kuriam skurstančiam tautiečiui, kurie mielai norimas knygas atsiųs. Tuo budu įvairiems "vertelgom" bus užkirstas kelias pasipelninti.

V. L.

KANADOS LIETUVIAMS SKAUTAMS

Lietuvos Skautų Sąjungos Brolijos Vadijos pavestas kreipiuosi į jus, mieli broliai skautai.

Tarptautiniame skautų vadų suvažiavime-konferencijoje 1947 m. rugpjūčio mėn. 19-22 d. Prancūzijoje, buvo priimtas nutarimas Nr. 14, kuriuo leidžiama veikti mūsų skautams emigracijoje.

Einant šiuo nutarimu, lietuvių skautai Kanadoje, gali veikti savy-stoviai iki draugovės dydžio tautinio vieneto. Didesnis vienetas kaip draugovė privalo įsijungti į vietinį kanadiečių skautų tuntą. Pageidautina, kad kiekvienas veikiantis skautų vienetas palaikytų kuo tampriusius ryšius su artimiausiu kanadiečių skautų vienetu.

Todėl kviečiu visos Kanadoje esančius lietuvių skautus susiburti į didesnius ar mažesnius skautų vienetus. Bandykime įtraukti į savo skautišką šeimą ir nebuvusius skautais vyrus ir berniukus, ypatingai vietinius.

Organizuokime vietovėse visokeriopą saviveiklą, palaikykime ir skeiskime lietuvių tarpe darnų sugyvenimą-draugiškumą, pakelkime savo ir kitų dvasinį pasaulį aukščiau kasdiniųjų rūpesčių, padėkime vieni ki-

tiems, bendradarbiaukime lietuvių spaudoje ir organizacijose, remkime likusius Vokietijoje savo tautiečius, auklėkime savę į veržlias, dinamiškas, pilnutines lietuviško charakterio asmenybes.

Būtų gražu, jei Kanadoje susibūrė skautų vienetai paimtų globoti vieną vieneta — skiltį ar draugovę — Vokietijoje ir paremtų ją materialiai. Betarpiš ryšio palaikymas (korespondencijos, foto nuotraukos, žinios), spaudos ir skautiškų reikmenų parėkalavimas turi būti nukreiptas į L.S. S. Brolijos Vadijos Tiekimo Skyrių: (21) Augustdorf b. Detmold, DP Camp, Bl. 34-110, Germany, British Zone.

Tuo tarpu, esamųjų ir steigiamųjų skautų vadai prašomi suteikti šias žinias: vieneto vadas, laipsnis, adresas, vieneto pavadinimas, vieneto įsikūrimo data ir skautų skaičius.

Studentai skautai (buv. "Vyčio" korporantai), Akademinių skautų skyriaus vado sutikimu, artimiausioje ateityje, galės susiburti po savo korporacijos vėliava ir veikti senomis tradicijomis. Tam tikslui prašau studentus skautus prisiųsti man korporanto žinias ir savo adresą.

Visas žinias siųsti ir reikalui esant,

ATSIUSTA PAMINETI

Henrikas Žemelis, "Okupantų replese", 178 pusl., 1947 m., išleido laikraštis "Mintis", Vokietijoje. Knyga apie autoriaus išgyvenimus Lietuvos okupacijų metu ir koncentracijos stovykloje.

B. Babrausko "LIETUVOS KELIŲ" Chrestomatija. I dalis. 192 pusl. Išleido knygų leidykla ATŽALYNAS. Kaina \$1.25.

Pirmoji rinktinės literatūros knyga išveivijoje.

Kruopštus ir ilgas pasiaukavusio autoriaus darbas davė mūsų mokyklai ir užsienyje gyvenančiam lietuviui neišsemiamos vertės literatūros lobį.

Rekomenduotina turėti išveivio knyginėlyje.

Ale Rūta-Nakaitė "LIKIMO KELIŲ" Novelės. 140 pusl. Išleido knygų leidykla ATŽALYNAS. Kaina \$1.00.

Lietuvių literatūroje jau iš seniau pažįstamos rašytojos trylika rinktinių darbų. Viršeliai dail. G. Firinaiškienės.

ATITAIŠYMAS

Praeitame "NL" numeryje "Atžalyno" skelbime padaryta nemaloni klaida: atspausdinta — B. Babrausko "Likimo Kelio", o turi būti — B. Babrausko "Lietuvos Kelio".

"Atžalyną" ir autorių B. Babrauską labai atsiprašome.

Redakcija.

MUSU MAZIESIEMS

KLAJOKLIO ŽIRGAS

Vienojė didžiulėje Afrikos dykmoje gyvena klajokliai piemens, kurių visas turtas — avių ir kuprių kajmenės. O geriausias draugas ir bičiulis — neapsakomos vertybės žirgas.

Kartą vienas klajoklis su savo puičiuoju žirgu pateko nelaisvėn. Suvaržė jį virvėmis ir paguldė ant smėlio. Jo galvoje drumstėsi skurdžios mintys. Jis žinojo, kad jo laukia mirtis, kad jau neteks jam pamatyti nei saviškių, nei draugų, nei mylimosios dykumos platybės.

Naktį, kai visi sumigo, jis pradėjo klausytis: jam pasirodė, kad čia pat netoliese sužvingo jo žirgas. Švilptelėjo, ir arklys antrą kartą sužvingo, bet jau arčiau, ir netrukus išgirdo sunkiai atšokuojant savo žirgą. Pirmutinių žirgo kojų būta pančių supančiotų. Žvaigždės švietė ir buvo matyti, kaip žirgas žiūrėjo didelėmis, protingomis akimis į savo poną. Klajoklis pašnibždomis prakalbo:

— Drauge mano ištikimasis! Pats aš žūsiu tu nenaudėlių rankose, bet tu turi laisvas būti. Žinau, tu atrasi namo kelią. Tarnauk bent mano vaikams.

Ir, pasikėlęs nuo žemės, ėmė graužti savo lygiais, kaip piūklas, baltais

gantimis pantį. Po kiek minučių pantis buvo pergraužtas, ir žirgas rados laisvas. Iš džiaugsmo papurtė sprandą ir labai negarsiai sužvingo.

— Sudie ir būk laimingas! — tarė jam klajoklis ir pasakė tą žodį, kurį žinojo tik jis ir jo žirgas. Pirma, kai išardavo tą žodį žirgas, kaip žaibas, lėkdavo į gimtąsias palapines.

Bet šį kartą nebėgo tuojau... Jis stovėjo vietoje, tarytum dar abejodamas... Paskum staiga nusitvėrė dantis virvės, kuria buvo surištas jo ponas, pakėlė nuo žemės ir taikšdamas kanopomis nuzvimbė nakties patamsiu per dykumą.

Žmonės, kurie gulėjo arčiau belaisvio, nuo to taikšėjimo nubudo, sukėlė kitus, šoko ant žirgų ir ėmė vytis, bet argi buvo kada žirgas, kuris būtų galėjęs privyti šito klajoklio žirgą?

Per kiaurą naktį, kaip dūmas, lėkė žirgas, ir švintant buvo jau tarp gimtųjų palapinių. Vos bepaaidamas iš nuovargio, padėjo jis savo sukratytą, vos gyvą, bežadį poną prie palapinės angos, o pats krito žemėn ir patrukęs galą gavo.

Ir ligi šiol, kai susirenka aplink lauzą keli klajokliai, jų vienas styguodamas ima dainuoti. Visi kiti tada atsidėję klausosi: jis klajoklio žirgo dainą dainuoja.

A. HERLITO

ANGLISKAI — LIETUVISKAS ZODYNAS

400 puslapių, Kiseninio formato

GAUNAMAS PAS P. JANUSKA

Kaina \$2. — su prisiumu

804 Bannatnye Ave.

Winnipeg, Man.

ISIGYKITE
ANGLISKAI
LIETUVISKA

Zodyną

Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką ŽODYNĄ, kuriuo galite labai daug pasinaudoti. Žodynas nedidelio formato (Pocket size) — 6" x 4 colių. Galite jį lengvai kešeneje nešiotis, 400 puslapių, kietais audeklo apdarais. Pirmiau buvo — po \$4.00, dabar atiduodame už \$3.00. Užsakymus siūkite su USA Money Orderių ar čekiu:

P. PANEMUNIS

P. O. Box 64, Dpet. — NL,
Boston 87, Mass.

APIE "LIAUDIES BALSO" KOMUNISTINE LOGIKA

(Tęsa iš 8 Nr.)

Jeigu mes skelbiame pasauliui: sovietų-vokiečių karo pirmomis dienomis sovietų budeliai įvykdė pasibaisėtinus teroro veiksmus Pravieniškėje, Rainių miškelyje, Panevėžyje, Zarasuose ir kitose Lietuvos vietovėse, jie netikėdami purto galvą, nes gi jų dievinamos Maskvos biuletenyje tokie faktai nėra užregistruoti.

Jeigu mes dabar, pasklidę po visą pasaulį, skelbiame kovą savo tėvynės okupantams, "LB" atstovai mus apšaukia fašistais ir reakcionieriais, nes tokiu vardu mus vadina Maskvos logikos sovchozas — atseit, patys okupantai.

Kas tie naujieji Tarybu Lietuvos kurejai?

Jeigu mes šaukiame pasaulio teisingumui: *Lietuviai yra persekiojami, ujami, tremiami į Sibyrą, o jų vieton gabenami rusų burlokai*, jie netiki. Netiki net ir tada, kai mes patiekiam šias pavardes, kurių anksčiau Lietuvoje nebuvo:

Andrejev — TSRS Paruošų Ministerijos įgaliotinis LTSR,
Pisarev — LTSR Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojas, (tikrasis Lietuvos valdovas.),
Salin — LTSR prokuroras,
Sagdeev — Klaipėdos apskr. prokuroro pavaduotojas,
Kožuchovski — Lietuvos geležinkelių viršininkas,
Čudajev — Lietuvos geležinkelių viršininko referentas,
Trofimov — LKP(b) CK sekretorius,
Šupikov — LKP(b) CK sekretorius kadrų reikalams,
Mamajev — Vyr., Žemės ūkio kooperacijos Valdyba,
Seliviorstov — Vilniaus Aero Klubo viršininkas,
Balašov — Vilniaus Aero Klubo skraidymo dalies vedėjas,
Vasilenko — LKP(b) Vilniaus apskr. Komiteto sekretorius,
Jegorov — LKP(b) Kauno miesto vykdomojo sekretoriaus pavaduotojas pramonės reikalams,
Agarkov — Vilniaus miesto vykdomojo komiteto švietimo skyriaus vedėjas,

RETA KRATA!

Gottingen'as. Vokietija. Vasario mėn. 20 d. nuo 7 val. ryto ligi 12 val. buvo krata. Ji sau lygios dar neturi: tūkstančio gyv. stovyklą krėtė apie 270 vokiečių policininkų.

Esą, ieškoję ginklų o gal dar ir kokių turimų geresnių daiktų. Kratos metu žmonės iš vietų negalėję pajudėti ir net nuėti ten, kur paprastai žmogus vienas eina, bet ir čia buvo asistentų. Moterys krėtė moteris. Reikėjo net batus nusiauti. Išpurktė ne tik čemodanus, bet ir mazgelius. Paimti nieko nepaėmė, o pagaliau ką gali imti iš ubagų, o jie jau ne kartą yra Lietuvą apiplėšę.

Kai-ką radę pasižymėjo. Ka tai reiškia? Gal nori nustatyti DP turtingumą? O gal jau trūksta jų spaudai naujų mums kaltinimų. Deja, tam medžiagos toje ramioje stovykloje nesurado.

Skaudu, kad taip elgiamasi su benamiais, kurių kaltininkais yra patys naciai.

Tremtinys.

Vyt. Kastytis

Chidijonov — Ukmergės apskr. Vyk. komiteto finansų skyriaus vedėjas,
Ščerbakov — Telšių apskr. komunalinio ūkio inspektorius,
Sokolov — LKP(b) CK žemės ūkio skyriaus instruktorius,
Kunčin — LKP(b) Jonišio apskr. komiteto sekretorius,
Pišin — Palemono plytinės inžinierius,
Okuniov — LKP(b) Kėdainių apskr. komiteto sekretorius,
Burmistrov — Vilniaus garvežių depo politinės organizacijos sekretorius,

A. a. Marijonos Snieckuvienės kapas

1948 m. sausio mėn. 27 d. tremtyje, Hanau stovykloje, mirė Lietuvos komunistų partijos generalinio sekretoriaus Antano Snieckaus motina. Nors ir būdama 85 metų amžiaus, ji bevelijo mirti toli nuo savo brangios TEVYNĖS, kaip pasilikti arba grįžti pas savo sūnų, pasidavusį Maskvai ir virtusį bolševikų pastumdėliu.

PARDUODAM NAMUS

ATLIEKAM UGNIES, VAGYSCIUI, AUTOMOBILIUI,
STIKLO ir t. t. APDRAUDA
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES
IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 flatu duplexus — visi moderniski
Naujus 4 flatu duplexus — visi moderniski

Taipgi

Turime keleta 2, 4, 6 flatu namus,
Pastatytus 5-10 metu atgal

Rasykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniskai
Mes esame ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell Bennett, Manager & Owner

Kriučkov — "Viktorija" avalynės fabriko partinės organizacijos sekretorius,
Liforov — Skuodo pieninės direktorius,
Nečajev — LKP(b) Marijampolės apskr. vyk. komiteto pirmininko pavad.,
Sidorok — Švenčionių apskr. komiteto sekretorius,
Šarapajev — Zarasų apskr. "Pergalės" laikraščio atsakingas sekretorius,
Laptejev — Biržų "Vilties" malūno vedėjas,
Perov — LKOP (b) Trakų apskr. sekretorius,
Cholopov — Lenino ir Stalino biografijų lektorius ir tt.
— Tai biaurus fašistinis melas. — atsakys susijaudinę "LB" rašeivos. Netikės jie net ir tada, jeigu aš juos paprašysiu parsisiusdinti iš Vil-

niaus komunistinės LTSR "Tiesos" dešimt numerių, išėjusių tarp 1947 m. liepos mėn. 2 d. ir rugpjūčio mėn. 2 d. Iš tų numerių puslapių buvo surankiotos visos šios pavardės. Gaila, kad sovietinis okupantas po to nutraukė "Tiesos" siuntinėjimą į DP stovyklas ir vietoje jos parūpino "Tėvynės Balsą", kuriame jau nėra rūsiskų pavardžių, nes jis specialiai tremtiniais parąšytas.

Šiaip būtų galima dar labiau praplėsti tą įdomią kolekciją. Tačiau "LB" redakcija, tur būt, ir toliau gauna "Tiesą." Taigi, mano pradėtą darbą gali tęsti pati. Pasisekimas garantuotas, nes tai, ką ji ras Maskvos kontroliuojamajam spaudoje, neprieštarauja Kremliaus logikos sovchozo nuomonei ir todėl negalima apšaukti nei fašizmu, nei reakcijos išdava, o belieka priimti už gryną pinigą.

GRUDU PYLIAVOS LIETUVOJE

Ministrų Tarybos nutarimu valstiečiai privalo pristatyti grūdų (rugių, kviečių, žirnių, lešiuku, pupelių, grikių) nuo kiekvieno ariamos žemės hektaro kilogramais: ūkiai ligi 10 ha—35, 45 arba 60 kg (kg lygus 2,2 svarų) 10-15 ha — 50, 60 arba 75 kg, 15-20 ha — 60, 80 arba 95 kg, 20-25 ha — 80, 105 arba 120 kg, per 25 ha — 110, 140 arba 160 kg. Lietuvos apskrūčiai suskirstyti į tris kategorijas, dėlto trejopos ir pyliavų normos. Didžiausios pyliavos teka Biržų, Jonišio, Kedainių, Kupiškio, Marijampolės, Prienų, Rokiškio, Šiaulių ir Panevėžio apskr. Antrajai kategorijai priklausau Alytaus, Vilkaviškio, Klaipėdos, Kaišiadorių, Kauno, Kretingos, Mažeikių, Pagėgių, Raseinių, Tauragės, Telšių, Ukmergės, Utenos, Šakių ir Šilutės apskr. Mažiausios normos reikalaujamos iš Vilniaus, Zarasų, Lazdijų, Šenčionių, Trakų ir Varėnos apskr. Bulvių pyliavų normos nuo

vieno ha įvairuoja nuo 45 ligi 110 kg — pagal ūkio dydį.

Pyliavų nepristačiusieji baudžiami pinigine bauda, dvigubai didesne už nepristatytų grūdų vertę turgaus kainomis.

NELAIMINGA MIRTIS

Barnete, Heddon Court stovykloje (Anglijoje) vasario 11 d. dėl proto susilpnėjimo ir psichinės depresijos nusižudė lietuvis Ignas Tamašauskas — 42 m. amžiaus, kilęs iš Mažeikių. Nuvykęs į Angliją, jis pradėjęs susirašinėti su Lietuvoje likusia šeima (žmona ir 7 metų sūneliu). Laiškai jį labai jaundindavę. Palaidotas su religinėmis apeigomis Sauthgat kapinėse. Ant kapo padėta vainikų. Tebūna jam lengva svetimos šalies žemelė.

J.N.

BUSINESS FOR SALE
Parduodamas
DIDELIS 8-niu STALU
POOL ROOMIS
Verdune, Montreal.
Du lietuviai partneriai. Parduodama viena puse.
Kreiptis: J. KINDERIS, — Tel.: TRenmore 5428

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ZINOMAS
LAI DOTUVIU

DIREKTORIUS
J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJŲ VISADA PASIRUOSES PADETI
2102 FULLUM ST. AMherst 0694

Jonas Andrukaitis

EPICIER Grocer
Biere - Porter Beer - Porter

Open every night for Beer only
Ouvert tous les soirs avec livraison

FR. 5054 1442 LAFONTAINE ST.
1730 FRONTENAC ST.

RAUDONASIS KAMPTELIS

Kiekvienoje Tarybų Lietuvos įmonėje ar įstaigoje yra "Raudonasis kampelis", kurį komunistų agentai naudoja visokeriopai propagandai, darbininkų išnaudojimui soc-lenktyvėmis, sabotaznikų išaiškinimui ir tt. Per jų "draugišką" rekomendaciją ne vienas darbininkas ar tarnautojas, "Rytų Saulės" pavilias, išvyko į tolimą Kazakstaną, Altajų ar Šiaurės Sibirą. Atrodo, kad tokių "Raudonųjų Kampelių" netrūksta ir Kanadoje.

Štai praeitame "Liaudies Balsu" numeryje skaitome: "Aną dieną tūlas lietuvis karininkas, dirbęs šiaurinėse Ontarijos kasyklose, virto kuone didvyriu — ypač atžagareiviškoj spaudoj, paskelbdamas karą "komunizmui". Žmogelis, įsivaizdino, kad jis uždavė baisų smugį komunistui, pareikšdamas, kad rusai išvežė iš Lietuvos 65,000 žmonių". (Mūsų pabraukta).

Žinoma, tokia krašte kaip komunistinė Rusija, kur nuolat apie 10 milijonų žmonių gyvena koncentracijos stovyklose, 65,000 lietuvių tai tik nusipiaut. "LB" redaktorai tikrai gerai pergomuliojo Stalino mokslą ir matyt, sugebėtu deportacijas vykdyti neblogiau už monogoliškus enkavedistus. Tebūna mums leista priminti, kad 65,000 reiškia nei mažiau, nei daugiau, kaip šešius kartus tiek lietuvių, kiek jų iš viso Kanadoje, įskaitant ir raudonuosius, is kurių išsilaiiko, kaip jis sakosi, ir pats "Liaudies Balsas".

Anapus geležinės uždangos sėdintis raštininkėlis drg. A. Daubaras supažindina "LB" skaitytojus su Lietuvių Tremtinių Žurnalistų Sąjungos Valdyba, apšaudamas jos narius girtuokliais ir nacių bernais. Dėl vietos stokos nesigilindami į jo "rekomendacijas", stabterėkime tik ties viena ištrauka: "Henrichas Blazas. Dirbo vienu laikotarpiu "Naujo Žodžio" leidykloje, vėliau perėjo į laikraštpalaičius, kurie gyvendavo vien iš sensacijų, kriminalistikos įvykių ir seksualinio purvo..."

Jeigu jau šias eilutes drg. Daubaras nori išmugeliuoti "LB" skaitytojams už tikrą pinigą, tai prie jų būtina pridurti ir antra medalio pusė — kartu su H. Blazu tuose laikraštpalaičiuose dirbo ir didysis LTSR "prezidentas" Justas Paleckis...

"LB" žymusis poeta drg. Tyla, susirupinęs savo minčių kintamumu, bėdavoja:

PADEKOS

Padeka
Gerb. Ponams E. ir J. Klimavičiams, gyv. 6836 Monk Blvd., Montreal 20, Que., už suteiktą paramą širdingai dėkojame.

P. J. Laureckai.
Vokietija, 1948.III.12.

PADEKA
Mes, š.m. balandžio mėn. 9 d. Montrealan atvykusios siuvėjos nuoširdžiai dėkojame ponui ir ponijai Juškevičiams ir kitiems nepažįstamiems lietuviams už vargą bei rūpestį, sutinkant mus stotyje ir beiškant mums pastoges.

Taip pat dėkojame mums pastogę suteikusiems p. Jonuškom, p. Morėnams, p. Matulevičiams, p. Dudoniams ir p. Pauliukavičiams.

Lietuvės siuvėjos.
Padeka
Ponams Janulioniams už nuoširdų priėmimą, dovanas ir rūpinimąsi manim laike mano Velykų atostogų Montreale tariu tikrą lietuvišką aciū.

Jonas Adomonis.
Ši padėka turėjo tilpti praeitame numeryje. Už suvėlavimą labai atsiprašome — Redakcija.

Ir svajonės tos auksinės
Lyg kad jūros begalinės
Virto rasele...

Idomu, kas tas drg. Tylos svajones pavertė rasele (jos, aišku, turėtu būti pažangiosios, nes kitaip netilptų "LB")? Ar tik nebus koks nors artimas giminaitis dupukas iš Vokietijos pas drg. Tylą su affidavitu atvykęs?

Viename savo numeryje "LB" išreiškia baisų pasipiktinimą, kad tulas plunksnobraiža Vyta. Kastytis Vokietijoje išeinančiame laikraštyje jį patupdė į Maskvos pinigų kapšiuoką. Iš tiesų ar nejuokingas tas Kastytis, nes juk kiekvienam aišku, kad "LB" administracija savo išlaidas apmoka ne maskviniais rubliais, bet kanadiškais doleriais.

Ar Tamstos atydziai skaitote "LB" paduodamas žinias iš Lietuvos? Paimkite kad ir Nr. 863. Visos žinios būsimajam laike: "statoma", "supirks 5 kart daugiau", "gamins naujus asortimentus", "Bus atstatyta 140,000 kv. metrų..." ir tt. Mes puikiai žinome tuos sovietiškus planus, kuriais Lietuvos pramonė 1940-41 m. buvo laikraščiuose stačiai iš naujo pastatyta, tuo tarpu praktikoje pradėta išmontuoti

ir gabenti į "draugiškas" respublikas. Bet vis dar "LB" redaktorai atsilikę nuo savo draugų Lietuvoje, nes tie dar lopetos nebedus jau rašydavo kad pastatyta...

O kiek tų prekių iš "draugišku" respublikų atveža! Skaitykime: "Kauanan atveža iš broliškų respublikų 12 vagonų trašų, 10 tonų geležies, apie 300 stambių žemės ūkio mašinų ir daug smulkesnių ūkiškų įrankių, kurie bus paskištąti Kauno apskrities žemes ūkio kooperatinėms draugijoms."

Skandalingas laukų tręšimo nežinotymas! Į vieną Lietuvos valsčių ateidavo mažų mažiausia keliasdešimt vagonų trašų. Dvylikos vagonų, plonai barstant, užtektų tik 400-500 hektarų, tai yra, vieno gero kaimo ūkininkams. Ka ten skirstyti po viso Kauno apskrities kooperatyvus, tik "LB" visaižinantieji "padaugintojai" galėtu išaiškinti.

Dar juokingiau skirstyti po visą apskritį 10 tonų geležies. Jos neužtektų ir mažam Montrealo lietuviui konfraktoriui. Bet prie bolševikišku statybų tai ir 10 tonų užtenka pusei Lietuvos. Gaila, nenurodyta kokios tos stambios ūkiškos mašinos — tik-

PAIESKOMI

JUS ESATE PAIESKOMI ARTIMUJU

- Dapšys Jonas, Musteikiai, Utenos apskr.,
- Bitkus Jonas, Aukštaitiškės km, Utenos apskr.,
- Vaišnorytės Tėklė ir Gene, Stučių km., Utenos apskr.,
- Bendžius Kazimieras, Palendžių km., Naumiesčio valsč.
- Kun. Kungys Juozas prašo atsiliepti dėde Adoma Budrių, arba jo gimines gyvenusį 700 V. Frederica Str., Welliam.
- Lebežinskaitė Jadvyga, Jurbarko valsč., Raseinių apskr.,
- Naujokaitė Berta, Kelmynės km., Tauragės apskr.,
- Ziebartas Osvaldas, Kelmės miest.,
- Jučionis Juozas, Dievogalos km., Veiverių v.,
- Plečkaičiai Antanas ir Juozas, Kumelionių km., Mariampolės apskr.,
- Juozaitis Ramualdas, kilimo iš Kauno, prašo atsiliepti savo gimines Kanadoje,
- Sabeckas Stasys arba jo vaikai, gyvenę Montreale,
- Gudžiūnas Kazimieras, Paspirgelynės km., Šimkaičių v.,
- Bindokas Kostas, Mockabūdžių km., Keturvalakių valsč.,
- Radvilas, vedęs Zošę Mazerytę, kilęs iš Šiauriskių km., Gaurės v.,
- Gudavičius Stasys,
- Radveikis Jokūbas, Klaipėdos apskr., gyv. Winnipeg,
- Šakalytė Teofilė, Zelionių km., Alovės v.,
- Urbonavičius, Luksnėnų km., Alytaus apskr.,
- Bagdonienė Bronė, Padubysio v., Šiaulių apskr.,
- Valneris Adomas, Giūnų v., Vilkaviškio apskr.,
- Horn Gustavas, Naumiesčio v., Tauragės apskr.,
- Kleiza Juozas, Paciužiškių km., Prienų v.,
- Bakas Antanas, Tarpučių km., Sintautų v.,
- Duoba Antanas, Tarpučių km., Sintautų v.,
- Laukys Jonas, Klepų km., Sintautų v.,
- Augaitis Vladas, Tarpučių km., Sintautų v.,
- Gikara Adis,

- Liutkevičiūtės Adėlė ir Domi cėlė, Padovinio km., Liudvinavo v.,
- Juodyte Lionė, Jasionių km., Utenos apskr.,
- Krasauskas Vincas, Guzančiškių km., Daugeliškio v.,
- Byckis,
- Mašiotaitė Adėlė,
- Gudeliauskas Petras, Laibagaliu km., Veisėjų v.,
- Daugėla Juozas, Laibagaliu km., Veisėju v.,
- Sakalauškaite Elena, Menkinių km., Šakių v.,
- Butavičius Benius, Kuršėnų m., Šiaulių apskr.,
- Valatka Bronius, Repšnių km., Raudėnų v.,
- Valatka Feliksas, Repšių km., Raudėnų v.,
- Paulauskas, Partikų km., Sere džiaus v.,
- Vily Ross, gimęs 1900m. Virbalyje, Gyv. Montreale,
- Kurinevičiūtė Marijona, Rusio nių km., Žiezmarių v.,
- Liaudinskas Pijus, Gudelių km., Pajevonio v.,
- Bulyte Zelma ir Streimanaite Frida iš Žeimelio, Šiaulių apskr.,
- Paškevičiūtė Adėlė, Bimūnų km., Ukmergės apskr.,
- Nemūra Jonas, buvęs Salako miest. pol. nuovados viršininkas,
- Turkai Mykolas, Mataušas ir Antanas,
- Stradomskis Julius, gyv. Toronte,
- Abramavičius Šimas ir Abrama vičiūtė Prakseda, Berciniškių km., Kelmės v.,
- Baršys Kazys, Gailaičių km., Vaiguvo v.,
- Vozbutaitė Liudvika, Medsėdų dv., Gruzdžių v.,
- Vencius Stasys, Balaikių km., Liudvinavo v.,
- Boguņaite-Serepiniene Stefanija, Jezdaukiškių km., Alsedžių v.,
- Povilaitis Kazys, Sinkonių km., Smilgių v.,
- Šečnickas Domas, ir Benas Kere žų kth., Vegerių v.,
- Kavaliauskaitės Emilija ir Gėnė, Veikščių km.,
- Lazinkai Elena ir Adolfas, Vy tėnų km.,
- Česūnas Julius, Kurklių v.,
- Lengvenis Juozas, išvykęs Kana don 1929-30 m.,
- Kmelauskas Antanas, Amalių km., Petrašūnų v.,

riausiai piaučiau, kurių tikrai į Lie tuvą yra atveža.

Dar nesužėjome užmiršti Kilikevičiaus istorijos su brolio laiškais iš Vokietijos, štai ir vėl naujas laiškas šmeiziantis Lietuvos Raudonąjį kry žių ir jo pareigūnus. Niekam nepaslaptis, ko "LB" šiais šmeiztais siekia. Jis nori, kad šalpa tremtiniais sus totų ir kad galimai daugiau iš jų Vokietijoje išmirtų, kaip išmirtie tie 65,000... Tačiau šį kartą "LB" jau pasimokę — nebededa pavardžių po savo išmisalais, o paprasčiausiai — "Tave mylintis tėvas". Lauksime ką dar parašys "LB" sūnus, anukas ir uošvė. V. K. ir A. A.

KAS MUMS "LIAUDIES BALS" SIUNCIA?

Kartas nuo karto "LB" pasigiria turįs daug prietelių ir skaitytojų iš naujai atvykusiųjų lietuvių tarpo. Vienas iš toktų, dirbęs J. J. McFadden Lumber Co., Ltd. mums rašo: "Spaudos gaunam čia esančių ir iš U.S.A., taip pat gaunam ir iš Vokietijos. Tik nežinom, kas "LB" siuncia, bet mes jo ir nepageidaujam. Jeigu kartais atvažiuotu "LB" atstovai pi nigo iš mūsų prašyti, tai mes galim juos guzais apdovanoti, žinai, su miš kiniais žmonėmis..." — užbaigia juokais mūsų korespondentas.

- Šešnickas Benediktas, Vegerių v., Mazeikių apskr.,
- Paskevičiūtė — Mikonienė Emili ja, Vabalninko m.,
- Mikonis Albinas, Buonių km., Salamiesčio parap.,
- Plečkaičiai, Antanas ir Juozas Kumeliūnų km., Marijampolės apskr., ieško Geležiuonas, "Victoria" Cleaners, 2820 Allard St., Montreal 20, Que.,

IESKO - SIULO

Smulkių skelbimų kaina: iki 15 žodžių \$0.50, toliau už kiekvieną žodį po du centus.

IESKO LIETUVIO UKININKO

Kuris sutiktų atkiesti iš Vokie tijos darbams šeimą iš 5 asmenų: tėvas 75, motina 49, ir broliai 26, 25 ir 22 metų. Visi darbingi ir prityrę žemės ūkių darbininkai. Kelionės išlaidas apmoka jau esąs Kanadoje ketvirtasis brolis Vladas Ivanauskas, Golden Manitou Mine, Val D'Or, P.Q., kuris gali suteikti visas reikiamas finans.

IESKO LIETUVIO ŪKININKO, kuris sutiktų atkeviesti iš Vokietijos darbams sužadėtinį — vyrą 37 m., pri tirusį ž.ū. darbininką. Kelionės iš laidas apmoka jau Kanadoje esanti sužadėtinė F. Pranelytė, Dundas, 50 South Str., Ont.

ATSILIEPKITE GERIEJI TAU TIEČIAI, kurie galite padėti atvykti iš Vokietijos mano giminėms. Tai moteris mokanti labai gerai virti, pri žiūrėti vaikus ir vaikas 18 metų amžiaus, sutinkąs dirbti bet kokį dar bą. Atsiliepti adresu: A. Prusėlaitis, J. J. McFadden & Co., Camp 34, Blind River, Ont.

- Kriukelyte-Vyšniauskienė Kon stantina iš Didėjos km., Rokiškio apskr., ieškoma Romo ir Elenos Antanavičių, DP Camp, Kiel-Friedrichs ort, Germany, British Zone.
- Jonas Šimkus, iekomas Aloyzo Kregždės, Panevėžio apskr.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti į "NL" adminis tra cija.

Jeigu norite apdrausti namą, baldus, automobilį, langus, biznį, gyvastį ir tt. Prašau kreipkitis žemiau pažymėtu antrašu, kur gausite TEISINGĄ ir SAŽININGĄ patarnavimą.

Albertas J. Norkeliunas

GENERAL INSURANCE

DARBO, VALANDOS:

Trečiada — penktad. 9.30 - 12.30 v.
Antrada. — ketvirtad. 1 - 4 v.p.p.

405 Transportation Bldg. — 132 St. James St. W.
OFISO — Tel.: PLateau 1871

VALDZIOJE IREGISTRUOTA EKSPEDICINE BENDROVE

HELP Reg'd

PRIMA MAISTO SIUNTINIU UZSAKYMUS I VISAS VOKIETIJOS OKUPACINES ZONAS ISSKIRIANT U.S.S.R.

Siuntinys Nr. 1. Tik \$10,	Siuntinys Nr. 2 Tik \$5,
Kiaulinių taukų ..... 4 sv.	Kiaulinių taukų ..... 2 sv.
Kavos ..... 2 sv.	Mesos ..... 1 sv.
Cukraus ..... 5 sv.	Kavos ..... 2 sv.
Mesos ..... 3 sv.	Cukraus ..... 1 sv.
Grietienės ..... 1 sv.	Kakava ..... 1 sv.
Ryžių ..... 1 sv.	Visi produktai yra aukščiausios rūšies ir šviežus. Šios rūšies siuntinius už taip žemas kainas tik iš Kanados tegalima išsiųsti.
Kakavos ..... ½ sv.	
Džiov. Vaisių ..... 1 sv.	

Ekspedicine Bendrove Kanadoje HELP

Patarnauja Kanados ir Jungtinių Valstijų įvairių tautybiu žmonėms. Siuntiniai siunčiami griečiausiu Kanados pašto laiviniškystės keliu. HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui, kiekvienu atveju prisiunčia Tamstai gavėjo pakviutomą orderį. HELP gražina Tamstai pinigus, jei dėl kurių nors priežasčių adresatų siuntinys nepasiektų. HELP standartiniai siuntiniai savo turiniu ir verte pralenkia visus užsienių siuntinius.

Siandien pasiuskite laiska su uzsakymu:

HELP Reg'd. P.O. Box Nr. 777 Place D'Armes,
MONTREAL 1, QUE., CANADA.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaguoja: Redakcinis Kolektyvas

Leidžia: Kanados Lietuvių Centro Taryba

Published by: Lithuanian League of Canada

Prenumerata Metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	\$3.00	Canada	\$3.00
Užsieny	3.50	Other Countries	3.50

REDAKCIJOS ANTRAŠAS

6642 Third Ave., Rosemount, Montreal 36, Quebec, Canada

MONTREALO ZINIOS

VISUOTINAS SUSIRINKIMAS

Lietuvos užgrobumo sukakties minėjimo, tolimiesnio K.L.T. skyrių organizavimo, spaudos ir kitais svarbiais klausimais š. m. gegužės mėn. 23 d. 1 val. (po pamaldų) kviečiamas Montrealo lietuvių susirinkimas. Bus patiekta darbų apyskaita už praeitą laiką.

Visa Montrealo visuomenė kviečiama kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Kanados Lietuvių Centro Taryba

LIETUVISKA KINO FILMA

K.L.C.T. tariasi su broliais Motuzais iš amerikios dėl lietuviškos filmos. Ji būtų rodoma parapijos salėje gegužės mėn. 30 d. Smulčiau kitame numeryje.

I VILLE LASALLE

Bene daugiausiai lietuvių apgyventa Montrealo vietovė yra Ville La Salle. Dabar ją, anot "LB", baigia užplūsti dypukai. Jie žino ką daro: tai viena iš gražiausių Montrealo vietelių, ypatingai pavasarį ir vasarą. Iš vienos pusės didinga St. Lawrence upe, iš antros — pavasario rūbais besipuošias miškas.

Kanados Lietuvių Centro Tarybos veikliųjų vilasaličių iniciatyva kasmet čia rengiami šokiai pavasario sezono atidarymui. Šimet jis įvyks gegužės mėn. 29 d. (šeštadienį), gražioje Bowling Hall salėje (apačioje), Second Ave ir Edward gatvių kampe. Pradžia 8 val. Bufetas su įvairiais gėrimais. Gros gera muzika. Geriausia proga jaunimui pasišokti, pasigrožėti gamta ir pakvėpuoti tyru oru, kai šokių salėje pasidarys per ankšta ir per triukšminga.

Nepraleiskite gražios progos! Tai paskutinė pramoga po stogu. Po to prasidės tame pat Ville La Salle pramogos atvirame ore.

K. L. C. T.

KAIP SU SIUVEJAIMS?

Balandžio mėn. 30 d. į Halifax atvyko 6 lietuvių siuvėjai. Trys iš jų su šeimomis. Bendras atvykstančiųjų skaičius 13 asmenų. Visi liko Montreale.

Balandžio mėn. 24 d. atvyko 4 moterys siuvejos ir vienas vyras. Visi nevedę ir išsiųsti į Toronto.

Iš dar ankstesnės siuvėjų partijos Montreale liko 3 šeimos. Jas priglaudė pats Kanados Lietuvių Centro Tarybos pirm. p. Juškevičius savo vasarnamyje, o vieną jau seniau buvo priėmęs į savo būta.

Nejaugi Montrealiečiai leis sustoti lietuvių siuvėjų emigracijai į Kanadą vien dėlto, kad reikia laikinai šiek tiek susispausti ir patalpinti atvykstančius tremtinius. Daugelis seniau priglaustų siuvėjų jau senai susirado patalpas, patys įsikūrė ir amžinai liks dėkingi savo buvusiems šeiminiškams.

Kanadietis.

RUOSIAMASI MINETI PABALTIO UZGROBIMA

K.L.C.T. jau tariasi su latviais ir estais del Pabaltijo užgrobumo 1940 m. ir gyventojų ištrėmimo į Sibirą 1941 m., bendro sukaktuvių paminėjimo š. m. birželio mėn. 13 d. Montreale.

GRIZO TEVAS KULBIS

Balandžio mėn. 26 d. grįžo į Montrealą Tėvas Kulbis iš savo ilgos kelionės po lietuvių stovyklas miškuose ir aukso kasyklose. Kelionėje jis išbuvo 8 savaites. Keliavo traukiniais, autobusais, trokais, snowmobiliais ir net dviviečiu lėktuvu. Visose stovyklose jis buvo mielas ir laukiamas svečias. Tėvas Kulbis numato vėl atkankyti stovyklas, kai prasidės naujas darbo sezonas miškuose, į antrąją vasaros pusę.

Savo kelionės metu tėvas Kulbis atkankė aštuonias miškininkų stovyklas Ontarijos provincijoje Longlac, Cohranės ir Timmins apylinkėse ir Perron, East Sullivan, Sullivan, Sigma Mines, East Malartique ir Gold Fields aukso kasyklas Quebeco provincijoje.

Linkime Tėvui Kulbiui ištermės ir sveikatos tame sunkiame darbe.

GRAZIOS VESTUVES

Š. m. balandžio mėn. 3d. apsisvedė p. F. Kregždaitė su p. F. Johansen Palaiminimą gavo St. Willibrodo kat. bažnyčioje.

Vestuvėms buvo išnuomuota "White Hall". Dalyvavo apie 70 svečių.

Negalima praleisti nepaminėjus darbščiųjų ir tame darbe sugebančių šeiminiškių, būtent: p.p. Zavadskienės, Budreikišenės, Zabelienės, Ramanauskienės ir šio baltiaus ūkvedžio p. Jurgio Gudo, kuris labai sumaniai aprūpino visus gerimais. Vestuvėms buvo labai linksmos, daina skambėjo po dainos, šokis ejo po šokio.

Po vakarieniškos jauniejų išvažiavo į Ottawą ir praleido keturias dienas "Laurentien Hotel".

Daug laimės ir sėkmės jaunajai porai!

Dalyvis.

"NL" SKAITYTOJAMS

Ateityje dėl ne nuo redakcijos priklausančių priežasčių "NL" išeis ne trečiadieniais, bet penktadieniais. Redakcija.

"GRAFAS KAIMIECIO BERNU" MONTREALO SCENOJE

Balandžio mėn. 25 d. parapijos salėje įvyko nekankriaus luktas Kanados Lietuvių Centro Tarybos suruoštas vakaras — vaidinimas. Įžanginę kalbą pasakė Pr. Rudinskas, programą pravedė p. Sakalas.

Buvo vaidinama šešių veiksmų komedija "Grafas kaimiečio bernu". Vaidinimą režisavo ir didžiają organizavimo darbo dalį atliko nenuilstanti Montrealiečių veikėja Marija Arlauskaitė.

Artistais dalyvavo: Grafas — Jonas Gudas, Bajoras — Alfa Gudas, Grafo tarnas — Vytautas Sabalys, Ūkininkas — Juozas Kuprevičius, jo žmona — Stasė Bielskienė, jų duklė — Danute Jakimavičiūtė, Užvaizda — Antanas Navickas, Bernas — Mamertas Mačiukas, Pranas — Leonas Morkūnas, pletkininkė Andrejavienė — Janina Pauliūtė.

Veikalo turinys sekantis. Grafas susiginčija su savo giminaičiu bajoru del kaimiečių. Bajoras juos užtaria, o grafas kaimiečiams nepripažįsta jokių kilnesnių troškimų, jokios kilnesnės sielos. Ginčas baigiasi lažybomis, pagal kurias grafas sutinka persirengti kaimiečiu ir apsiėmęs tarnauti pas ūkininką bernu žada įrodyti kaimiečių netikumą. Jis patenka pas protingą ūkininką Kupstą. Bebernaudamas išimylti to paties ūkininko dukterį. Kartą, jam prisipažįstant meilėje, juos užklumpa pletkininkė. Grafas ją apkulia, bet subėgė kaimiečiai priremia ir jį patį. Tada jis prisipažįsta esąs grafu. Po ilgesnių ginčų su tėvu del nevienodos jo ir jų dukters kilmės, pagaliau gauna jos ranką ir įvyksta vedybos. Grafas apdovanoja ūkininkus žeme, žinoma, pralošia lažybas ir grįžta su jauna žmona namo.

Veiksmas pajavairinamas grafo tarno labai mokamai suvaidinta girtuoklio role, antrojo berno išdykavimais ir triukais del grafo nesugebėjimo dirbtį ūkiškų darbų, tėvų ginčiais dėl dukters nenoro tekėti už turtingo ūkininko ir p. Režisierė ir artistai savo uždavinį atliko visai gerai. Ypač tą tenka pasakyti apie grafo tarną, berną, pletkininkę ir ūkininką.

Be vaidinimo, išpūdingai paskambino piano Vanda Jumentavičiūtė ir šokėjai pašoko keturius tautinius šokius: malūną, kalvelį, šustą ir suktinį. Šokius šoko: Milana Gečaitė — Pranas Kalinauskas, Marija Puzauskaitė — Jonas Kalinauskas, Genovaite Narbutaitė — Albetas Nikolajūnas, Viktorija Sėlėnytė — Edvardas Bobinas, Alvara Jakimavičiūtė — Mamertas Mačiukas, Elena Narbutaitė — Andrius Milius ir Aldona Ratavičiūtė — Petras Pacaitis. Kas kartas šokėjai vis tobulėja ir žada išaugti į visai rimtą meninę grupę.

Programa buvo užbaigta Tautos Himnu.

Po programos parapijos klebonas

Nekalto Prasidėjimo Mergaičių Draugija

s. m. gegužės mėn. 22 d. 8 val. parapijos salėje rengia

LINKSMA SOKIU VAKARA

Gera muzika, bufetas su įvairiais gėrimais. Visi jaunuomenė ir vyresnieji kviečiami pasilinksinti. Įėjimas \$0.75.

KANADOS LIETUVIU SAJUNGA

š. m. gegužės mėn. 9 d. 4 val. parapijos salėje rengia

MOTINOS DIENA

Programoje pritaikyto dienai turinio kalba, bažnyčios choras, p. J. Vienožinskaitės solo, nauji dar nešokti Montrealo scenoje tautiniai šokiai ir kt. Kartu gausi vakariene.

Visuomenė kviečiama kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Pelnas skiriamas tremtiniams Vokietijoje šelpti. Bus siunčiami maisto pakietėliai.

Įėjimas \$1.25.

kun. Bobinas pravedė loteriją. Buvo leidžiamas pianinas.

Be režisierės Marijos Arlauskaitės ir programos dalyvių, prie šio vakaro darbų daug prisidėjo pats parapijos klebonas kun. Bobinas, p.p. Kuprevičiai, p.p. Lukošai, p.p. Juškevičiai, p. Trumpa. p. L. Gudas. p. Leknickas ir kt.

Gautas pelnas, viso \$170.04, paskirtas naujos lietuvių parapijos bažnyčios statybai. Žmonių dalyvavo apie 500.

Dalyvis.

LIETUVIU JAUNIMO KLUBO VAKARAS

Gegužės mėn. 2 d. 4 val. Lietuvių Klube "Vytautas" įvyko Lietuvių Jaunimo Klubo vakaras. Programoje jaunimo choras, vadovaujamas p. Katsionovaitės gražiai sudainavo "O Kanada", "Berneli mūsų", "Miškų Gelė", "Kur banguoja Nemunėlis" ir koncerto pabaigoje Lietuvos Himną.

Janina Vienožinskaitė sužavėjo publiką solo "Kas bus" — muzika ir žodžiai p. Žiziūno, "Mano sielų šian dien šventė" ir "Dudėlė". Duetas iš Jono Sadausko ir Anelės Jokubauskaitės nuotaikingai paskambino kelta muzikos dalykėlių ant piano. Tautinių šokių grupė pašoko "Kalvelį", "Šustą" ir "Kubilą". Balerina Galina Šimkaitis gražiai pasirodė su "Kaukės valcu" ir "Isimylėjusiu džiokeriu". Danute Bobėnaitė padeklamavo "Tolimą kaimą" ir "Benamių dainą".

Vaidintojų grupė suvaidino dvi ko-

medijas: "Gavau žmoną" ir "Nusiūdėlį". Vaidinimams režisavo J. Mozuraitis ir P. Matusevičius. Vaidino K. Guzevičius, J. Mozuraitis, Aldona Yakšys, Konstancija Merkevičius, A. Reksty, P. Piecaitis ir A. Cupas. Abi komedijos sukėlė žiurovams daug skausaus juoko.

Programa labai gražiai pravedė Albertas Norkeliūnas. Bendrai, vakaras nusisekė, gal tik kiek per ilga programa.

VEDA BUVES "NL" REDAKTORIUS YLA

Chicagon išvykęs gyventi p. Jonas Yla, prieš p. M. Arlauskaitę buvęs "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorius, gegužės mėn. 1 d. apsisvedė. Į jo vestuves iš Montrealo išvyko jo brolis su žmona ir abiemis dukrelėmis.

Jaunavedžiams linkime ilgo ir laimingo gyvenimo.

NAUJAS LIETUVIS PREKYBININKAS

Nesenai Ville La Salle, Montreal atsidarė nauja lietuvių J. Leknicko prekyba: Central Butcher and Grocer, 7659 A Central Ave. Krautuvė šviesi erdvi ir daro labai malonų įspūdį.

Tuo maloniau, kad J. Leknickas yra senas ir veiklus Kanados Lietuvių Tarybos bendradarbis.

Linkime naujajam prekybininkui kuo geriausios sėkmės.

Tel: Ofiso — CH. 5020

Res! — AM. 9324

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVYS GYDYTOJAS

2540 Sherbrooke East, Montreal

(Ant Frontenac Kampo)

2820 ALLARD ST., Montreal 20.

Tel. TRENmore 1135

Victoria CLEANERS & DYERS CO.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome nuo lietaus apsiastus, dėl kurių uždedame "Drex", kas neperleidžia vandens ir duoda graženą išvaizdą.

Taipgi valome visokios rūšies karpetas ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius.

Kiekvieną orderį pajimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mus atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRENmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriauciūnas A. Majauskas J. Matulaitis

Tel: CH. 5020

Dr. Leon Carpentier

DANTISTAS

Daro peršvietimus (X-Rays)

2540 SHERBROOKE EAST, MONTREAL

(Ant Frontenac Kampo)